ROK XV. Nr. 347 (4665) WILNO, niedziela 18 grudnia 1938 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Na „dożynki" budowlane w Wilnie

Dzisiejszym poświęceniem gmachu Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie zostaje zakończony pewien etap w budownictwie gmachów publicznych, etap w skromnym ruchu inwestycyjnym Wilna ważny.

Przeciętny Wilnianin, który dla oceny nasilenia ruchu inwestycyjnego nie ma lepszego miernika poza bystrością własnego oka, gdyby go tak zapytać, co w Wilnie i na Wileńszczyźnie zrobiono w dziedzinie gospodarczej w ciągu ostatniego roku, lub paru lat, odpowiedziałby napewno, że wybudowano gładkie jezdnie na Zawalnej, Zakretowej i Mickiewicza, oraz że wzniesiono wspaniałe gmachy PKO Banku Gospodarstwa Krajowego i Ubezpieczalni Społecznej. Obserwator mało spostrzegawczy możeby i nie potrafił więcej wymienić. Natomiast możeby dodał, że te gmachy jego zdaniem nie były tak bardzo potrzebne.

Zwłaszcza, nie wiadomo dla czego najmniej popularny wśród oceniających postęp gospodarczy „na oko" jest gmach Ubezpieczalni Społecznej.

Nie wiadomo dla czego, bo właśnie ten gmach, a nie jakikolwiek inny napewno odrazu zostanie wykorzystany z pożytkiem bez reszty, podczas gdy BGK i PKO jeszcze długo będą czekały na takie wzmożenie obrotów, aby ich lokale w całości zostały wykorzystane. W sprawie budowli tych gmachów Wilnianie rzadko odwiedzający Zachód naszej ojczyzny, wydają sąd o tyle nieprzemyślany, a nawet dla naszych interesów szkodliwy, że nie zdają sobie sprawy z olbrzymich inwestycyj budowlanych różnych instytucyj państwowych w innych miastach Polski.

Nie zdają sobie sprawy, jak wiele pieniędzy zarobili obywatele-przedsiębiorcy, rzemieślnicy i robotnicy przy budowie tych gmachów. Zamiast się cieszyć, że te pieniądze, które przecież i my tu w Wilnie płacimy wracają do nas i pozostają na miejscu, a w dodatku upiększają miasto, często zupełnie niesłusznie sarkają.

Trudno wszystkim dogodzić.

W każdym razie jednak czyjś osobisty krytyczny stosunek do systemu Ubezpieczeń Społecznych w Polsce, nie powinien mu przeszkadzać w zdaniu sobie sprawy, że skoro Ubezpieczalnie istnieją, to wdzięczność tylko należy się Min. Opieki Społecznej p. Marianowi Zyndram Kościałkowskiemu, że inwestuje się Ubezpieczalnia w Wilnie, a nie w Kielcach, czy Przemyślu. Stawki ubezpieczeniowe opłacane przez pracodawcę za pracownika w Wilnie nie zwiększą się wskutek tego w stosunku do stawek płaconych w Przemyślu z całą pewnością.

Tak wygląda jedna strona tego zagadnienia ta powiedziałbym najbardziej zewnętrzna. Ale istnieje i druga Jest nią to, że pieniądze, że kredyt na cele związane z popieraniem imprez przemysłowych, handlowych spółdzielczych u nas często nie mogą sobie znaleźć należytego punktu zaczepienia. Prawie nie ma organizacyj gospodarczych, którymby przeznaczone

(Dokończenie na str. 2)

Piotr Lemiesz.

Zagadnienie Kłajpedy

Co mówią wyniki wyborów

Zostały wreszcie ogłoszone wyniki wyborów do Sejmiku Autonomicznego Terytorium Kłajpedy, odbytych 11 grudnia r. b. Wybory te oparte są na 4-przymiotnikowej ordynacji. Wobec dużego wyrobienia politycznego ludności, wynik ich może być w pewnej mierze miarodajny dla oświetlenia stosunków miejscowych. Według komunikatu litewskiego Niemcy uzyskali 85,3 proc. głosów a Litwini 14,7 proc. Przy tym wyniku Niemcom przypadnie 25 a Litwinom 4 mandaty z ogólnej liczby 29 miejsc poselskich w kłajpedzkiej izbie ustawodawczej.

Siła liczebna przedstawicielstw obu narodowości w sejmiku miejscowym kształtowała się dotychczas w sposób następujący:

Rok wyborów	% głosów litewskich	LICZBA POSŁÓW Litwinów	Niemców
1925	6,0	2	27
1927	13,4	4	25
1930	17,7	5	24
1932	18,2	5	24
1935	19,0	5	24
1938	14,7	4	25

W pierwszych latach po utworzeniu z Kłajpedy i obwodu tego miasta obszaru autonomicznego Republiki Litewskiej (rok 1924) — wyjechało z niego do Prus około 8.000 Niemców, którzy optowali za Rzeszą. I odwrotnie, około 10 tys. Litwinów przesiedliło się do Kłajpedy z „Wielkiej Litwy". Mechaniczne te przesunięcia na niekorzyść niemieckości, odbiły się w podniesieniu odsetka głosów litewskich z 6 proc. w r. 1925 na 17,7 proc. w roku 1930

W następnych latach przychodzi polityka „silnej ręki", prowadzona w Kłajpedzie przez rząd litewski. W wyniku tego notujemy dalsze podskoczenie głosów litewskich w roku 1935 do 19 proc.

Z kolei rozpoczyna się wpływ hitlerowskiej Rzeszy, która energiczną polityką przeciwdziałać zaczyna usiłowaniom litewskim odniemczenia tego terytorium. Nacisk tej polityki wzrastając z roku na rok, spowodował wycofanie się Litwy z rozpoczętej w tym kierunku akcji a wreszcie — przejście do przeciwnatarcia niemieckości kłajpedzkiej, podniecanej z zewnątrz.

Wypadki europejskie ostatniego roku podniosły szczególnie temperaturę uczuć pruskich w Kłaipedzianach jak również i zuchwalstwo ich w metodach walki. Naciski dyplomatyczne Trzeciej Rzeszy wzrastają przy tym coraz bardziej aż do ostatnich dni. Wynik tego stanu rzeczy odzwierciadlają ostatnie wybory, powodując spadek głosów litewskich z 19 proc. w roku 1935 na 14,7 proc. w roku 1938. Odpowiednio do powyższego Niemcy zebrali na swe listy obecne 85,3 proc. głosów, zamiast 81 proc., jak to było w roku 1935.

Jakkolwiek obniżenie się odsetka głosów litewskich jest w r. 1938 dość dotkliwe i mierzy się liczbą blisko 23 proc. w porównaniu ze stanem z roku 1935, to przecież ubytek ten zawiera w sobie nie tylko skutki procesu wzmagania się niemieckości na terenie tamtejszym lecz również w mierze znacznej skutki terroru, któremu poddani byli Kłajpedzianie-Litwi

(Dalszy ciąg na str. 2)

W. Wielhorski.

Interwencja Polski w Pradze

w sprawie pewnych ośrodków działania na terenie Czechosłowacji

PRAGA, (Pat). Dnia 16 bm. charge d'affaires R. P. w Pradze złożył czeskosłowackiemu ministrowi spraw zagranicznych aide-memoire, w którym rząd polski zwraca uwagę rządu czeskosłowackiego na stan rzeczy, wytwarzający się wskutek istnienia i działania pewnych ośrodków i organizacyj na terytorium republiki czeskosłowackiej, oraz przestrzega przed reperkusjami jakie dalsze istnienie tego stanu rzeczy może mieć na układ stosunków między Polską a nową Czechosłowacją.

Spadający samolot zabił troje dzieci

BOLONIA, (Pat). W okolicy miasta Cesena spadł wczoraj z niewiadomych przyczyn samolot wojskowy. Samolot, spadając zabił troje bawiących się na drodze dzieci. Po czym stanął w płomieniach.

Złożona z 4 osób załoga zginęła.

Mrozy potrwają dłużej

Dziś dalszy spadek temperatury

WARSZAWA, (Pat). Silnie rozwinięty wyż barometryczny ze środkiem nad północną Rosją ogarnia swym wpływem niemal całą Europę. W związku z tym w Polsce ustalił się obecnie na dłuższy czas typ pogody zimowej o niskiej temperaturze powietrza.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 18 bm.

W dalszym ciągu mróz co raz to silniejszy. W dzielnicach południowych i w górach chmurno z przelotnym śniegiem. Na pozostałym obszarze kraju pogodnie. Umiarkowane wiatry z kierunków wschodnich.

Największa afera w historii Ameryki

Aferzysta złotem podsycał międzynarodowe konflikty żeby później stronom sprzedawać broń

NOWY JORK (Pat). Wielki skandal finansowy firmy Mc Kesson and Robbins, której właścicielem był słynny aferzysta, Filip Musica, zatacza coraz szersze i coraz bardziej sensacyjne kręgi.

Staje się dziś jasne, że jest to największa afera w historii Ameryki Północnej ,a krach spowodowany nią jest niewątpliwie największym od czasu upadku Ivara Kreugera.

Amerykańscy akcjonariusze firmy Mc Kesson and Robbins stracą co najmniej 27 milionów dolarów. 1.282.983 akcyj założycielskich, znajdujących się w rękach 13.500 osób, należy uznać za stracone. 605.954 akcyj na okaziciela, skryptów dłużnych i obligacyj firmy, wartości 15 milionów dolarów również nie znajdą pokrycia.

Wczoraj władze prokuratorskie nakazały aresztowanie brata Filipa Musica, występującego pod nazwiskiem Georga Dietricha.

Śledztwo w sprawie Donalda Costera, a właściwie Filipa Musica, komplikuje się niezwykle, gdyż zarówno w sądach, jak i w urzędach prokuratorskich, w których znajdowały się akty, dotyczące jego poprzednich afer oszukańczych, zginęły bez śladu.

Śledztwo odczuwa szczególny brak aktów, dotyczących jego milionowej afery oszukańczej z r. 1913,

Najbardziej sensacyjnie przedstawia się dochodzenie w zakresie handlu bronią. Ze wstępnych badań wynika, że firma Musica'y w znacznej części finansowała wojnę w Chaco, aby móc dostarczać obu walczącym stronom broni i amunicji. W czasie trwającej wojny hiszpańskiej Musica dostarczał amunicji w wielkich ilościach rządowi barcelońskiemu.

Przedstawiciel prokuratury oświadczył dziennikarzom, że wiele jeszcze osób zamieszanych jest w tę aferę, szczególnie jeśli chodzi o dostawy broni do Hiszpanii.

Uczniowie z Czerniowic skazani

na dożywotnie i długoletnie ciężkie roboty

BUKARESZT, (Pat). Sąd wojskowy w Czerniowcach wydał wyrok w procesie przeciwko młodym ludziom, oskarżonym o dokonanie zamachu na prezydenta sądu wojskowego ppłk. Chistescu.

Uczeń Lutovici skazany został za usiłowanie popełnienia mordu politycznego na dożywotnie ciężkie roboty, student zaś Stanescu za podżeganie go do tego czynu skazany został na tę samą karę.

Dwuch innych uczniów otrzymało za współudział w zamachu karę 25 lat ciężkich robót. Jeden student skazany został na 15-letnie więzienie.

Z pary małżeńskiej, która udzieliła schronienia zamachowcom, mąż został skazany na dwa lata więzienia, żona zaś uwolniona. Prócz tego wydano szereg wyroków skazujących na więzienie oraz grzywny za niedozwolone posiadanie broni.

Kara śmierci za szpiegostwo

WARSZAWA, (Pat). Walaszek Władysław, urzędnik z zawodu, na rozprawie doraźnej wojskowego sądu okręgowego w Krakowie został skazany prawomocnym wyrokiem na karę śmierci za zbrodnię szpiegostwa na rzecz jednego z państw ościennych.

Wyrok wykonano w dniu 15 grudnia 1938 r.

W mrozy szkoły mogą być zamknięte

WARSZAWA, (Pat). Z powodu panujących mrozów ministerstwo WR. i OP. przypomina, że dyrekcje i kierownictwa szkół są upoważnione do zamykania szkół lub zwalniania dzieci szkolnych od zajęć w przypadkach: 1) mrozu poniżej 15 st. celsjusza, 2) wielkich opadów śnieżnych lub silnych wiatrów nawet przy mrozach mniejszych niż 15 st. Przy decyzji zamknięcia szkoły należy również wziąć pod uwagę odległość szkoły, środki komunikacyjne i stopień zaopatrzenia dzieci w ciepłą odzież i obuwie. W razie zamknięcia szkoły nie należy przerywać dożywiania dzieci, które się zgłoszą do szkoły.

Zatoka Pucka zamarza

PUCK, (Pat). Panujący od pewnego czasu mróz spowodował, że pewna część zatoki Puckiej u nasady półwyspu Helskiego, pod Kępą Swarzewską i Pucką oraz wzdłuż Mierzei Helskiej pokryła się warstwą lodu. Lód narasta stale i o ile mróz potrwa, liczyć się należy w ciągu paru dni z całkowitym zamarznięciem zatoki na przestrzeni pomiędzy Puckiem a Kuźnicą na Helu.

Zagadnienie Kłajpedy

(Dokończenie ze str. 1).

ni ze strony coraz bardziej butnych Niemców miejscowych, ufnych w potęgę sąsiedniego państwa macierzystego.

Zagadnienie malutkiego obwodu Kłajpedy, który mierzy 2457 km kwadr. i posiada w roku 1938 zaledwie 152 tys. ludności nie może być rozważane w oderwaniu od otoczenia.

Terytorium Kłajpedy wydzielono w traktacie wersalskim z Prus na tej podstawie, że stanowi ono wylot przyrodniczy i handlowy całego systemu niemeńskiego, czyli obszaru o rozległości przeszło 97 tys. km. kwadr. Z niego niecałe tylko 5 tys. km. kw. znajduje się w granicach Rzeszy; natomiast około 38 tys. km. w Republice Litewskiej a ok. 53 tys. km. w Rzeczypospolitej Polskiej.

Intencją traktatu wersalskiego była zdrowa myśl oddania Kłajpedy w służbę całego zaplecza, które ku niej ciąży siłą warunków naturalnych, prawie niezmiennych.

Państwo Litewskie prowadziło coprawda w ciągu 15 lat ostatnich samoblokadę własnego portu, zamykając do niego dostęp z obszarów Rzplitej. Te zaś dostarczały przed wojną 55 proc. całej ilości surowca drzewnego, jaką przerabiały tartaki kłajpedzkie przed wywiezieniem z tamecznego portu. Kłajpeda do roku 1914 była wyłącznie portem drzewnym; nie wykazywał on tendencji do rozwoju, spychany w cień przez sąsiedni Królewiec.

Państwo Litewskie nie mogąc dostarczać drzewa Kłajpedzie wobec zatargu z Polską i zamknięcia Niemna, zaczęło przekształcać ją systematycznie na port wywozowo-wwozowy, służący całości potrzeb handlowych państwa litewskiego. Ponadto rozwinął się tam przemysł, który zatrudnia obecnie 30 proc. całej ilości robotników fabrycznych Litwy.

Wobec powyższego ruch okrętów w Kłajpedzie wzrasta systematycznie i jest obecnie dwukrotnie większy niż przed wojną. Przez port ten np. w r. 1937 przeszły towary, stanowiące trzy czwarte wartości całego wywozu Litwy i przeszło dwie trzecie wartości globalnego importu tego państwa. Innymi słowy Kłajpeda stała się obecnie dla Litwy tym, czym dla Polski Gdynia i Gdańsk razem wzięte. Stanowi ona niezastąpiony atrybut terytorialny Litwy, gdy chodzi o jej niepodległość ekonomiczną. Kłajpeda jest bowiem jedynym dostępem do morza, jakim rozporządza ten kraj.

Ostatnio nawiązanie stosunków normalnych Litwy z Polską rokuje dalsze widoki rozwoju ekonomicznego Kłajpedzie, dzięki tranzytowi do jej portów towarów polskich z województw północno-wschodnich drogą kolejową i Niemnem.

Biorąc pod uwagę wszystko powyższe można dopiero rozważać rozsądnie, czyli zgodnie z koniecznościami życia, przyszłe losy tego skrawka ziemi nad Bałtykiem.

Nikt nie zamierza przeczyć, że większość ludności obszaru Kłajpedy poczuwa się do niemieckości. Fakt ten doceniony był należycie w swoim czasie. W konwencji paryskiej z 8 maja 1924 r. Italia, Francja, Wielka Brytania i Japonia — przejściowi suwereni Kłajpedy) przelały swe prawa zwierzchnie nad tym obszarem Litwie zastrzegając dla niego statut autonomiczny pod gwarancją międzynarodową.

Statut ten zabezpiecza szeroko swoiste potrzeby kulturalne i gospodarcze tamecznej ludności.

Autonomia Kłajpedy obejmuje dziedziny: ustawodawczą sądową, administracyjną i finansową, rozciągając się na sprawy: administracji politycznej, oświatę, życie religijne, opiekę społeczną, komunikacje lokalną, policję (oprócz granicznej i kolejowej), ustawodawstwo cywilne, karne, na sądownictwo, zagadnienie obywatelstwa, zarząd majątkiem publicznym itd. obejmuje zatem tak dobrze, jak całość życia wewnętrznego tego kraiku.

Języki litewski i niemiecki są uznane narówni jako urzędowe.

W powyższych ramach życie miejscowego społeczeństwa niemieckiego może znaleźć wyraz niczym nieskrępowany.

Skądinąd władze centralne Litwy na pewno nie będą sprzeciwiały się obecnie, by dać statutowi autonomicznemu Kłajpedy jak najbardziej pełną i szeroką wykładnię życiową.

Po przyłączeniu Sudetów, a więc zaledwie przed 2 miesiącami, kanclerz Hitler ogłaszał uroczyście, że Rzesza nie posiada już więcej roszczeń terytorialnych w Europie. Kłajpeda nie jest na pewno terenem pozaeuropejskim. Przeto opinia publiczna, zarówno w Litwie jak w Polsce ma prawo spodziewać się, że przyszłość polityczna tego obszaru, uregulowana już należycie obecnie obowiązującym statutem, pozostanie zasadniczo niezmieniona a port Kłajpedzki służyć będzie ekonomicznie pospołu interesom wszystkich trzech krajów, stanowiących jego zaplecze: Litwie, Polsce i Prusom. Pozycję dzisiejszą również i w sensie ekonomicznym uważać należy dla ludności Kłajpedy za optimalną, wróżącą jej stałe i chyże bogacenie się.

Po normalizacji stosunków Rzplitej z Litwą losy portu Kłajpedzkiego nie są na pewno dla Państwa Polskiego ani dla społeczeństwa polskiego sprawą obojętną.

W. Wielhorski.

Min. Beck u Pana Prezydenta

WARSZAWA, (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął p. ministra spraw zagranicznych Józefa Becka.

Min. Frank u min. Becka

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj w godzinach południowych minister Rzeszy Frank złożył wizytę ministrowi spraw zagranicznych J. Beckowi, z którym odbył dłuższą rozmowę.

Nominacje

WARSZAWA, (Pat). Naczelnik wydziału społecznego politycznego w min. spraw wewn. p. **Mieczysław Skalski** obejmuje stanowisko dyrektora biura filmowego w Polskiej Agencji Telegraficznej.

Min. spraw wewn. mianował radcę **Wiktora Piotrowicza** naczelnikiem wydziału społeczno-politycznego w min. spr. wewn.

Prezesem P. B. R. — Jaroszyński wiceprezesem — Krawulski

Otrzymujemy z miarodajnych źródeł potwierdzenie podanej przed paru dniami pogłoski o tym, że stanowisko prezesa Państwowego Banku Rolnego obejmie wkrótce b. wiceminister rolnictwa Jaroszyński. Równocześnie dowiadujemy się, że wiceprezesem ma zostać dyr. Krawulski, dotychczasowy dyr. dep. w Min. Rolnictwa i R. R.

Włochy usuwają Żydów z wojska

RZYM, (Pat). Dowódca bersaglierów Alessandro Lamarmoza wydał zarządzenie o usunięciu z szeregów wszystkich Żydów.

Zw. Przyjaciół Litwy w Warszawie

WARSZAWA, (Pat). Staraniem Związku Przyjaciół Litwy odbyło się w lokalu klubu towarzyskiego przy ul. Pierackiego 3 zebranie dyskusyjne. Referaty pt. „Podstawy rozwoju gospodarczego Litwy" wygłosili pp J. K. Kossko i W. Dobkiewicz. Referaty wywołały ożywioną dyskusję.

Samochód w małżeńskiej sypialni

WIEDEŃ (Pat). W Wiedniu wjechał nocy ubiegłej samochód osobowy na dom parterowy i przebiwszy zupełnie ścianę zdemolował sypialnię, przy czym śpiąca para małżeńska cudem uniknęła śmierci.

Śmierć braci na torze kolejowym

KATOWICE (Pat). W sobotę nad ranem na szlaku kolejowym Rojca — Radzionków pociąg towarowy jadący w kierunku Rojcy, przed stacją kolejową najechał na dwuch strażników kolejowych braci Rudolfa i Romana Palengów. Obaj ponieśli śmierć na miejscu.

18-letni Roman oszalał podczas walki z wilkami

CZERNIOWCE (Pat). W pobliżu Chocimia stado wilków napadło na kilka wozów chłopskich, jadących lasem. W ciągu kilku godzin trwała walka pomiędzy ludźmi a zgłodniałymi wilkami. Nadeszła z sąsiednich wsi pomoc uwolniła osaczonych. Jeden z napadniętych, 18-letni Isaila Dragen całkowicie oszalał na skutek przeżytego wstrząsu nerwowego.

Pamiętajmy o Gwiazdce dla dzieci bezrobotnych!

Teatr na Pohulance

„Sędzia z Zalamea." Calderona

Dobre dekoracje. Dobra reżyseria i gra. Zespół zaciekawił widzom szereg miłych niespodzianek wywołując wrażenie prawdziwej „Comedii del arte". Widownia reaguje śmiechem i oklaskami przy otwartej kurtynie. Oto krótkie wiadomości, jakie dotarły do redakcji z wczorajszej premiery na Pohulance.

Zmarł inż. Jan Czerniewski

Wczoraj późnym wieczorem otrzymaliśmy smutną wiadomość o przedwczesnym zgonie Jana Czerniewskiego, inż. rolnika, znanego w Wilnie działacza rolniczego.

Jan Czerniewski syn ziemi wileńskiej, ochotnik wojsk polskich z czasów walk z bolszewikami, po skończeniu studiów pracował w Okr. Tow. Kół. i Org. Roln. i w b. Wydziale Roln. i Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego, jeszcze za czasów naczelnika Szaniawskiego.

Po powstaniu Wil. Izby Rolniczej przeszedł tam najpierw na stanowisko zastępcy dyrektora, a następnie przez dłuższy czas pełnił prawdziwie ciężkie i odpowiedzialne funkcje dyrektora Wil. Izby Rolniczej.

Ustąpił z tego stanowiska mniej więcej przed rokiem już za prezesury sen. Kamińskiego i od tego czasu poświęcił się pracy na terenie Centrali Bazarów Przemysłu Ludowego.

Jan Czerniewski całą duszą przywiązany do swego zawodu. Nabył mały folwark Bieczuny, koło Ignalina i wszystkie wolne chwile i siły poświęcał zagospodarowaniu tego skrawka, przywiązując bardzo dużą wagę do osobistej pracy na roli. Nie był papierowym działaczem rolniczym. Wszystkie jego poczynania cechował zawsze zarówno realizm, jak i przywiązanie do rodzinnej ziemi.

Odchodząc na tamten świat osierocił żonę i dzieci. Miejscowe społeczeństwo zaś pozbawione zostało wartościowego człowieka i dzielnego rolnika.

Dlaczego ks. Tołłoczko zaliczony do działaczy białoruskich?

Wczoraj zamieściliśmy notatkę o wysiedleniu z Wilna trzech osób, jako działaczy białoruskich. Wśród nich zostało wymienione nazwisko ks. Tołłoczki, znanego i cenionego w Wilnie kapłana.

W ciągu dnia wczorajszego szereg osób wyrażało nam z tego powodu swoje zdziwienie i wielki żal, twierdząc stanowczo, że ks. Tołłoczko nigdy się czynną polityką nie zajmował, a nawet wątpliwe czy się uważał za Białorusina.

Widocznie zaszło tutaj jakieś nieporozumienie. W każdym zaś razie byłoby konieczne bliższe wyjaśnienie przyczyn wysiedlenia.

Na „dożynki" budowlane w Wilnie

(Dokończenie ze str. 1).

na to pieniądze odpowiednia instytucja kredytowa, ten sam BGK czy PBR mógł dać z całą pewnością, że nie zostaną zmarnowane.

Gdzie są spółdzielnie mieszkaniowe urzędników którzy, płacąc po sto kilkadziesiąt złotych miesięcznie za mieszkania w ciągu długich lat dawnoby już mogli spłacić pożyczki pod hipoteki spółdzielczych, nowo-wzniesionych domów?

Gdzie są spółdzielnie wytwórców, najprzeróżniejszych działów przemysłu ludowego, o którego istnieniu często nawet mało wiemy?

Gdzie jest organizacja, którąby się zajęła przygotowaniem na wielką skalę kostki kamiennej z miejscowego kamienia w takiej ilości by odpadła potrzeba wyczekiwania na stałe opóźniające się transporty kostki wołyńskiej? Kto z miejscowych ludzi schylił się, aby podnieść leżące na ulicy dosłownie 200 tys. złotych, jakie Zarząd Miejski co roku przeznacza na zakup kostki? Umyślnie wyliczam takie rodzaje przedsięwzięć, które niemają nic wspólnego z ryzykiem, aby nie postawiono mi zarzutu, że szukam zbyt łatwych przykładów.

Ale tu nie tylko o przykłady chodzi. Te gmachy, które wielu Wilnianom tylko dlatego się nie podobają, że są zbyt porządnie i solidnie zbudowane, jak na ich gust, powinny być przyjęte przez społeczeństwo jako dowód, że są pieniądze, że pieniądze się znajdą, gdy będą naprawdę potrzebne na solidny i rentujący się interes.

Często szuka się wprost tylko sposobów właściwego wprowadzenia pieniędzy na miejscowy teren. Sposoby te się znajdą, gdy pieniądze będą mieli u nas o co się zaczepić, gdy się wzmoże inicjatywa prywatna i organizacyj gospodarczych.

Nie można powiedzieć, że jej niema wcale. Lniarstwo (dziś się odbywa walne zebranie Towarzystwa Lniarskiego), hodowla ryb, hodowla zwierząt futerkowych nadzwyczaj dobrze kalkulujące się w której Wileńszczyzna już przoduje, dowiodły tego dosłonale udane aukcje futrzarskie w Wilnie zakończone w b. tygodniu) i wiele innych zupełnie nowych poczynań, świadczą, że tak zupełnie źle nie jest, ale z całą pewnością może i powinno być znacznie lepiej. Nowowzniesione w Wilnie gmachy instytucyj publicznych są zapowiedzią lepszej przyszłości naszych ziem.

Piotr Lemiesz.

Ofiarował 200.000 mk i za to go aresztowano

„Partia nie potrzebuje podarunków od doradcy kardynałów" Pieniądze jednak... zabrano

WIEDEŃ (Pat). Wiedeński radca komercjalny Gerhold, właściciel wielkiego lombardu, dał wczoraj do dyspozycji partii narodowo-socjalistycznej, z okazji obecnej zbiórki na pomoc zimową 200 tysięcy marek. Komisarz Buerckel zarządził aresztowanie ofiarodawcy, motywując w odezwie publicznej, że „partia nie może przyjąć podarunku od człowieka, który był przed tym legitymistą i doradcą kardynałów, uważając gest jego za chęć przekupienia partii".

Natomiast komisarz Buerkel nakazał zajęcie tej sumy i przeznaczył ją dla biednych Wiednia.

„Trockiści" opanowali Lewiatan

„Denuncjacja" „Gospodarki Narodowej"

Bardzo interesującą notatkę zamieszcza ostatni numer „Gospodarki Narodowej". Jest ona doskonałą satyrą na uprzywilejowanie przemysłu kosztem rolnictwa. Przytaczamy jej tekst w całości. (Red.)

DENUNCJACJA

Niniejszym zwracam uwagę opinii publicznej, władz bezpieczeństwa, itp. na mafię potężniejszą i bardziej szkodliwą od świeżo rozwiązanej masonerii. Trockiści niesłusznie uważani są w Polsce za niegodny poważniejszego traktowania odprysk ruchu komunistycznego. Miarą znaczenia tej grupy nie jest jej liczbność, lecz zakres jej rzeczywistego wpływu. Tak właśnie było przez dziesięcioma laty w Rosji, gdzie trockizm wątłą pozornie, lecz szeroką siecią objął wszystkie ośrodki dyspozycji. Wykręcie trockistowskiej konspiracji, masowe po dzień dzisiejszy procesy nie wystarczyły — co jest miarą wyjątkowego wpływu — do zdławienia trockizmu, skoro po dzień dzisiejszy w praktyce kierunek polityki gospodarczej ZSRR zgodny jest z rdzeniem trockistowskiej koncepcji gospodarczej.

Cóż jest tym rdzeniem! Rzecz jest o tyle ważna, że właśnie płaszczyzna poglądów gospodarczych była pierwszym punktem ideologicznego starcia pomiędzy prawicą a lewicą, pomiędzy opozycją a stalinowcami w rosyjskiej partii komunistycznej. Przed tym starciem walka miała właściwie charakter personalnej czysto walki o wpływy, jeśli pominąć mętne i mało dla europejczyka interesujące (a co więcej mało wpływające na rzeczywistość) spory na temat: rewolucja w jednym kraju, czy rewolucja o skali światowe!

Spór gospodarczy w łonie partii komunistycznej powstał na tle zagadnienia podziału dochodu społecznego pomiędzy wieś a miasto, na tle zagadnienia metody forsowania uprzemysłowienia. Teza trockistów w najbliższym uproszczeniu polegała na twierdzeniu, iż akumulacja kapitału w wielkim nowoczesnym przemyśle odbywa się najszybciej, że zatym kraj, pragnący dogonić w rozwoju gospodarczym inne, bardziej zaawansowane kraje, ma prawo i obowiązek skoncentrować się wyłącznie na rozbudowie przemysłu i obsłudze potrzeb tego przemysłu, nie licząc się całkowicie z potrzebami i rozwojem rolnictwa, traktując to rolnictwo jako mało aktywny margines, o którym wolno, a nawet należy zapomnieć w imię maksymalnego tempa akumulacji kapitału w przemyśle.

Ze strony prawicy partii komunistycznej przeciwstawiono tej tezie zasadę harmonijnego, współmiernego rozwoju, wskazywano na niebezpieczeństwo pomniejszenie całości dochodu społecznego w razie zbyt jednostronnego nacisku na rozbudowę przemysłu, wskazywano wreszcie na to, że losy wielomilionowej ludności wiejskiej nie mogą być rozpatrywane pod wyłącznym tylko kątem widzenia wykorzystania jej dla celów procesu uprzemysłowienia.

Otóż — okazuje się — mamy i my naszych rodzimych „trockistów". Komunistami wprawdzie nie są i nigdy nie byli — ale wzięli z trockizmu cały swój stosunek do zagadnienia wewnętrznej równowagi gospodarczej kraju. Ba, pozycja ich jest niepomiernie silniejsza w Polsce, niż przed dziesięciu laty w ZSRR była pozycja „prawdziwych" trockistów. Z wyjątkiem bezpośrednio zainteresowanych, to znaczy reprezentantów rolnictwa i instytucji i organizacji z nim związanych, nikt w ogóle się nie odważa kwestionować tez polskiego, „rodzimego" trockizmu. W Lewiatanie „trockiści" rządzą niepodzielnie. Wielki przemysł z łatwością przekreśla wiejski rynek zbytu, troszcząc się jedynie w myśl zaleceń Trockiego o szybsze tempo akumulacji kapitałów w wielkich, nowoczesnych przedsiębiorstwach. Reprezentacja robotnicza wyraźnie na drugim planie stawia kwestię wzrostu liczby zatrudnionych, w stosunku do kwestii poziomu płac, a w konsekwencji ułatwia tą postawą politykę wysokich cen przemysłowych. Taryfa celna, ustawodawstwo kartelowe i podatkowe, itp. itp., wzrostu liczby zatudnionych w stosunku „trockistowskich". Być może, że w latach ostatnich dają się stwierdzić poszczególne oznaki słabnięcia tych wpływów. Niczym innym nie można np. wytłumaczyć tego faktu, że wbrew niewątpliwemu naciskowi „trockistów" Rząd nie przeszkodził pewnemu zwarciu się nożyc cen rolnych i przemysłowych. Nie należy jednak przesadzać w tych dziedzinach, jakie budzą w nas poszczególne posunięcia polityki gospodarczej państwa. „Trockiści" są przecież potężnie umocnieni w bastionach przemysłowych, bankowych, a często i na terenie wielkiego rolnictwa. Czemże bowiem innym, jak nie wpływami „trockizmu" można było by sobie tłumaczyć postawę, jaką przed laty przedstawiciele rolnictwa (czytaj wielkiej własności rolnej), zajęli w stosunku do projektu taryfy celnej, zgadzając się na wysokie cła ochronne dla przemysłu, wzamian za takież cła dla rolnictwa! (W kraju, który artykuły przemysłowe przywozi, a rolne wywozi).

Oczywiście, nie przytoczyłem dowodów w sądowym znaczeniu tego słowa, a jedynie potężne poszlaki. Jeśliby jednak ktoś chciał podważyć moje supozycje co do rozmiaru wpływów „trockistowskich" w Polsce, mógłby wysunąć tylko jedną hypotezę: że ci, których zawodem jest obrona potrzeb rolnictwa są słabi lub nieudolni, ci zaś, którzy stoją po drugiej stronie barykady, cyniczni lub krótkowzroczni. Wolę uwierzyć w mafię „trockistowską". Żart, żartem — ale proszę mi dowieść, że dla bezstronnego obserwatora, taki właśnie absurd nie byłby najlepszym wyjaśnieniem...

a. u.

Min. Kościałkowski
lustruje zakłady Wilna

W pierwszym dniu pobytu w Wilnie p. minister opieki społecznej Marian Zyndram-Kościałkowski w godzinach porannych odbył konferencję u p. wojewody wileńskiego z prezesami wojewódzkiego i miejskiego komitetów zimowej pomocy bezrobotnym, na której omówione zostały wytyczne tegorocznej akcji pomocy bezrobotnym na Wileńszczyźnie. P. minister szczególniejszą uwagę zwrócił na konieczność rozszerzenia pomocy dzieciom i młodzieży.

Następnie p. minister zlustrował Ubezpieczalnię Społeczną, Zakład Badawczo-Leczniczy dla Chorych na Nowotwory, prowadzony przez prof. dra Pelczara, gdzie z dużym zainteresowaniem zaznajomił się z wynikami skutecznej pracy tego zakładu, obsługującego teren ziem północno-wschodnich, Polesia a nawet i Wołynia.

Z kolei p. minister zlustrował Państwową Szkołę Położnych, której lokal został w bieżącym roku gruntownie odremontowany i dostosowany do nowoczesnych wymagań nauki. Podczas zwiedzania zakładu odbył naradę z lekarzami szkoły w sprawie sposobu zorganizowania w najkrótszym czasie możliwie najszerszej i dostępnej pomocy położniczej dla ludności wiejskiej.

Nożycami przez prasę

WYZYSK MARYNARKI ŚWIATA.

Napięcie stosunków włosko-francuskich w dalszym ciągu nie przestaje absorbować opinii politycznej Polski. „W Dz. Narodowy" zamieszcza notatkę o bajecznych zyskach, jakie daje kanał Sueski.

Włochy nie ustają w atakach na Tow. Kanału Sueskiego za zbyt wysokie opłaty, pobierane od statków korzystających z Kanału. Przecież dywidenda Towarzystwa w 1937 r. osiągnęła 328 proc., a w ciągu ostatnich 10 lat tylko w 1932 r. wynosiła 204 proc. lecz w innych latach była zawsze znacznie wyższa.

Dywidendy tego Towarzystwa w ciągu ostatnich 10 lat ilustruje poniższa tabela:

Rok	Dywidenda w procentach
1928	258
1929	267
1930	260
1931	242
1932	204
1933	210
1934	210
1935	216
1936	240
1937	328

328 procent dywidendy! ! Jakie T-wo akcyjne daje zyski podobnie lichwiarskie! Istotnie jeżeli tak jest, to Francuzi nieco przeholowali w swoim apetycie na złoto.

KUPCY ZAMIAST EMERYTÓW

„Czas", a zapewne i Min. Skarbu niepokoi wzrost wypłacanych emerytur.

Emerytury administracji preliminowane są w wysokości 185 miln. zł. Poza tym przedsiębiorstwa państwowe, zakłady i monopole preliminują wg załączonego do preliminarza zestawienia 135 miln. zł wydatków emerytalnych. W sumie zatem państwo ma wydać w roku przyszłym na cele obsługi emerytur 320 miln. zł. Gdy do sumy tej dodamy posiadający podobny charakter wydatek na renty inwalidzkie i pensje w sumię 112 miln. zł otrzymujemy 432 miln. zł wydatków emerytalnych, co stanowi więcej niż połowę największego budżetu — budżetu wojskowego.

Ale co jest najwięcej niepokojącym to stały wzrost tych wydatków. Na emerytury administracji wydano w roku 1936-37 — 163 miln. zł, w roku 1937-38 — 166 miln. zł, na rok bieżący preliminowana jest suma 177 miln zł, zaś w roku przyszłym ma ona wzrosnąć aż do 185 miln. złotych.

Zapobiec wzrostowi emerytur może jedynie przechodzenie wysłużonych urzędników do stanu średniego. Każdy b. urzędnik zachodnio-europejski posiada zazwyczaj dom o kilku mieszkaniach i sklep. Kasy bezprocentowe dla wysłużonych urzędników mogłyby proces nadmiernego wzrostu emerytur powstrzymać. Inaczej czeka nas albo rozgoryczenie ludzi zasłużonych, albo zwężenie możliwości inwestycyjnych.

POPRAWA STOSUNKÓW POLSKO-LITEWSKICH

„Kurjer Warszawski" zamieszcza artykuł wstępny poświęcony poprawie stosun

(Dokończenie na str. 4).

Okno na świat

Paryż, w grudniu.

Pewien Hindus, „doctor in laws" który prowadzi restauracyjkę dla Hindusów i Anglików w jednej z uliczek, sąsiadujących z Operą, powiedział mi, podając na indyjski sposób przyrządzoną herbatkę: „Literatura indyjska jest olbrzymia, znacznie większa, niż jakakolwiek na świecie. Znajdzie się tam wszystko, o czym mówią jacykolwiek poeci na świecie I Dante, i Victor Hugo i znacznie więcej ponadto". W oczach jego, na tle ciemnej twarzy niemal zupełnie granatowych, paliła się taka namiętność, że nie miałem odwagi powiedzieć żadnego komentarza na ten temat. „Są książki takie (tu wykonał szereg skomplikowanych ruchów, ilustrujących wymiary tych ksiąg), że gdy się je przestudiuje, osiągnie się moc zawładnięcia całym światem i wszystkimi królestwami". I znów nie śmiałem mu powiedzieć, że jego wielka ojczyzna, czterysta milionów ludzi licząca, jest w ręku dwu nielicznych, europejskich narodów. I czy nie jest lepsza ta książka maleńka, które, Bohater wyrzekł się władania nad królestwami, ale dał wielkie i skuteczne środki do leczenia swoich dusz. Ostatecznie rozmowa z Hindusem dała takie same rezultaty, jakie daje zazwyczaj dysputa z Litwinami — odchodzi się z podziwem i ze wzruszeniem ramion.

Jest pewna bolesna zbieżność między naszą historią a losami Hindusów (jeśli mnie pamięć nie myli pierwszy wpadł na nią Aldous Huxley w „Drwiącym Piłacie"). Zachowując wszystkie proporcje czasu i ilości ludzi i tu i tam życie kulturalne kwitło niesłychanie bujnie, ale wśród jednej tylko kasty szlacheckiej *). I tu i tam w epoce niewoli najwięcej się szukało ukojenia w rozpamiętywaniu historycznych sukcesów. Tu i tam wreszcie powstało coś, co było doskonałe jako system przetrwania — przekonanie o swojej wyższości nad zaborcą. Ale to nie przygotowywało należycie obu narodów do samodzielnego, śmiałego życia i raczej było objawem stagnacji, niż rozwoju.

Polska nad Indiami posiada tę przewagę, że jest od nich sto razy mniejsza. Wszelkie procesy kulturalne i społeczne mogą się u nas dokonywać znacznie szybciej, niż w czterystu milionowym olbrzymie. Jeśli się zaś weźmie pod uwagę naszą spoistość narodową, która przed wojną jeszcze kazała czeskiemu slawiście, Niderle'mu, stawić Polskę na czele narodów słowiańskich, jako najbardziej uświadomioną i zwartą grupę, to okaże się, iż posiadamy większą łatwość w pokonywaniu trudności i przystosowywaniu się do okoliczności. Samo zestawienie najmłodszych, rwących się do twórczej pracy pokoleń z tymi, dla których niepodległość była niespodzianką w zupełności wystarczy.

Stare nawyki jednak jeszcze działają, czy to inercyjnie, czy też przez „zasiedzenie". Do dziś dnia młody człowiek wyjeżdżając za granicę jest z reguły przekonany, że spotka tam co najwyżej większy postęp techniczny, w żadnym zaś wypadku np. większą i ciekawszą literaturę (jest to błogie mniemanie bardzo pielęgnowane przez Francuzów, dzięki czemu nigdzie nie ma tylu „prowincjuszów" z ducha, co w Paryżu). Powód tego leży bez wątpienia w naszym przecenianiu się. Bezwględnie należy wierzyć i dążyć uparcie do tego, aby osiągnąć najwyższą kulturę i rozpowszechnić ją możliwie najszerzej. Ale nie można twierdzić, żeby nasz stan posiadania w tej dziedzinie był nawet zadawalający. Przed kilku laty pewien bardzo kulturalny cudzoziemiec, świetnie znający sprawy polskie, język i naszą kulturę, powiedział mi, że naszym wielkim błędem było nieustanne zatapianie się tylko w swoich boleściach, a później ograniczenie się do swoich wzorów. Ile jest w tym prawdy niech świadczy tylko taki fakt. Gdy we wrześniu sprawy polsko-czeskie wypływały na powierzchnię życia, żadne z polskich pism nie potrafiło dać bliższych informacyj o Czechach. Ograniczono się do wyzwisk, lub nic nie mówiących ogólników. „Polityka" pozbierała wypowiedzi wszystkich tygodników na ten temat. Okazało się, że zarówno te z prawa, jak z lewa nie potrafiły dać żadnej istotnej informacji. A przecież Czechy, to państwo, które miało większy nakład książek, niż Polska, (jeszcze w połowie zeszłego stulecia na terenie dawnej Rzeczypospolitej wydawano więcej książek, niż w całej Rosji, jak pięknie pisze o tym Estreicher), to naród, który ma najlepsze w Europie chóry i posiada niebywałą ich ilość, wreszcie to są ludzie, którzy ze swoją propagandą, jakkolwiek niesłuszną, potrafili dotrzeć wszędzie. Piękna inicjatywa „Kurjera" — informowania o sprawach litewskich jest w Polsce unikatem. Młodzież szkolna uczy się zaledwie jednego języka obcego i to w sposób nie dający prawie żadnych rezultatów. Nie rozpowszechniliśmy wśród siebie ani zebranych uczciwie i sprawiedliwie informacyj o Rosjanach Czechach, Litwinach itd. nie mówiąc już o tym, że języki tych narodów, stale nam zagrażających orężnym starciem, pozostają zupełnie nieznane wśród dorastającego pokolenia. A już najmniej komu przyszło na myśl poznać alfabet, język i kulturę żydowską. W ten sposób żywimy między sobą trzy miliony cudzoziemców bez najmniejszej kontroli (nie wliczając w to pp. cenzorów).

Oto kilka faktów, najbardziej jaskrawych, które ilustrują moją tezę: pod względem kulturalnym jeszcze tkwimy korzeniami w nawykach z czasów zaborczych, w nawykach, które dzisiaj mogą nam przynieść tylko szkodę i opóźnić nasz postęp kulturalny. Sądzę, że w epoce, gdy Polska staje się wielkim, potężnym państwem warto pomyśleć o rewizji naszego stosunku do obcych dóbr kulturalnych.

ernö.

*) Przed r. 1900 to samo mawiało się o Japonii.

Nożycami przez prasę

(Dokończenie ze str. 2)

ków polsko-litewskich. Artykuł napisany jest w duchu optymistycznym.

Objawy poprawnego i przyjaznego rozwoju stosunków polsko-litewskich mnożą się istotnie w ciągu ostatnich tygodni. W listopadzie rb., po oświadczeniach p. ministra spr. zagr. Becka, w rozmowie z dziennikarzem amerykańskim, na rzecz przyjaźni między Polską a Litwą, przemówił w tym samym duchu ówczesny minister spr. zagr. litewski p. Łozoraitis 14 ub. m., a umowa z 22 ub. m. o wzajemnym unikaniu zadrażnień na polu dziennikarstwa i w innych wystąpieniach, oraz zarządzenie z 26 ub. m. o rozwiązaniu w Kownie Towarzystwa Wyzwolenia Wilna dawały wyraz uchwytny tym obustronnym dążnościom. Obecnie zaś trzydniowe odwiedziny w Warszawie burmistrza Kowna, p. ministra Merkysa, z 12 do 14 bm., snuły dalej tę pożyteczną tkaninę zadzierzgniętej znowu przyjaźni.

POSTĘPY PALESTYNY

Osłabienie terroru arabskiego w Palestynie wpłynęło dodatnio na rozwój portu żydowskiego.

JEROZOLIMA. Z ogłoszonych obecnie liczb oficjalnych za pierwszych 9 miesięcy br. wynika, że młody liczący zaledwie dwa i pół roku port tel-awiwski wysunął się już na drugie miejsce po Haifie, wyprzedzając port Jaffski. W okresie sprawozdawczym w Tel-Awiwie wyładowano 16 pct. całego importu palestyńskiego (w roku poprzednim w tym samym okresie — 9,3 pct), pod czas gdy w Haifie wyładowano 70 pct. importu, (w roku poprzednim 76 pct) zaś w porcie Jaffskim 14 proc. importu. (N. Przegląd).

Rozwój portu w Tel-Awiwie zwany przez sjonistów „żydowską Gdynią" świadczy najlepiej o możliwościach rozwojowych Palestyny.

CIEKAWA DYSKUSJA

W „Il. K. C." p. Lankau wezwał emigrantów polskich do powrotu. Polemizuje z nim prof. Bujwid.

I cóż my możemy dać temu reemigrantowi, który do kraju wrócił? Pyta prof. Bujwid.

Mussolini może sobie pozwolić na wezwanie reemigrantów z powrotem do kraju. Zdobył olbrzymią połać ziemi (nie mówmy o etyce tych zdobyczy), która potrzebuje zaludnienia. Zmieści on tam napewno drugie tyle, co ma obecnie na swoim półwyspie.

Emigrację należy właściwie regulować i starać się o podtrzymanie kontaktu z emigrantami, zmniejszać możności wynarodowienia. Ale nie należy myśleć o możności zupełnego zatrzymania emigracji a tym mniej wzywać emigranta do powrotu, nie mogąc dać mu lepszych warunków w kraju, niż te, jakie zdobył za granicą.

Zdaje się, że obaj polemizańci mają potrochu rację.

Z jednej strony wobec szerzących się prądów nacjonalistycznych, nasza młodzież mniejszościowa i emigracyjna jest w wysokim stopniu narażona na wynarodowienie. Z drugiej strony w praktyce powrót jest i trudny i dość ryzykowny. Jakże z tego wybrnąć?

Przede wszystkim należy uregulować ruch emigracyjny z Polski. Następnie ułatwić powrót nie tylko ludzi, ale i kapitałów polskich. Z Niemcami, Litwą, Rumunią itd. mogą być potrzebne umowy. Z Francją jeszcze narazie nie.

Powrót emigrantów z Argentyny i Brazylii jest b. wątpliwy. I do Włoch Włochów i do Polski Polaków. Różnica stopy życiowej jest zbyt wysoka.

I.

300 tysięcy złotych za lisy srebrne na Aukcjach Futrzarskich w Wilnie

13 i 14 bm. odbyły się w Wilnie XI Aukcje Futrzarskie na lisy srebrzyste krajowej hodowli. Podaż wyniosła około 1.500 skór, które sprzedano niemal wszystkie na ogólną sumę około 300 tysięcy złotych. Ogólnie skonstatowano poprawę skórek krajowej hodowli, a ponieważ najlepsze okazy są zachowywane dla celów hodowlanych, klasa skórek krajowych będzie nadal zwyżkowała.

Ser „holenderski" po 1 zł za kg

Sensacja rynku nieświeskiego

Targi w początkach zimy w Nieświeżu gromadzą olbrzymie ilości kupujących z całego powiatu, a nawet i terenów sąsiednich. Na ostatni targ dowieziono wielkie ilości produktów rolnych a szczególnie dużo wyrobów mleczarskich. Masło wyborowe sprzedawano w cenie od 2,40 do 2.80 zł za kilogram. Sensację wzbudza wóz, naładowany serami „holenderskimi" które właściciel sprzedawał po 1 zł (jeden za kilogram). W niespełna 3 godziny zapas całkowicie rozchwytano. Widocznie producentowi opłaca się sprzedawać doskonałe sery w cenie niższej **prawie trzykrotnie od normalnej.**

Czy istniejące na terenie powiatu mleczarnie i serowarnie nie zechciałyby wziąć cen rynkowych pod uwagę i iść śladem prywatnych producentów? Obroty i spożycie wzrośnie napewno.

Kara śmierci za morderstwo

Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Wilejce skazał niejakiego Roszkę z powiatu mołodeczańskiego na karę śmierci przez powieszenie.

Surowy wyrok został wydany na wymienionego za zamordowanie matki na tle zatargu o majątek.

Mecz ping-pongowy P Z M P „Orlę" — Koło Zw. Strzel. Zarzecze

Dziś, o godz. 17, w lokalu Koła Związku Strzeleckiego (ul. Młynowa 2), zostanie rozegrany mecz ping-pongowy pomiędzy drużynami Polskiego Zjednoczenia Młodzieży Pracującej „Orlę" a Kołem Związku Strzeleckiego „Zarzecze".

Dziś poświęcenie gmachu Ubezpieczalni

Dziś w niedzielę o godz. 10 odbędzie się uroczyste poświęcenie nowego gmachu Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Mickiewicza 27. Akt poświęcenia poprzedzi o godz. 9 uroczysta msza św. w Bazylice.

Przez wybudowanie „Domu Literata Żydowskiego"

Żydzi uczczą pamięć Marka

Ze społeczeństwa żydowskiego wyszła inicjatywa wybudowania w Wilnie Domu Wypoczynkowego Literata Żydowskiego. Dom ten ma nosić nazwę „Domu im. Marka", znanego powieściopisarza i publicysty żydowskiego, który zmarł ostatnio w Wilnie.

Przeznaczeniem tego domu jest udzielanie bezpłatnego wypoczynku powieściopisarzom, poetom i publicystom żydowskim.

Walne zebranie Obywatelskiego Komitetu Ukwiecenia Wilna

13 grudnia br. w sali obrad Rady Miejskiej odbyło się walne zebranie Obywatelskiego Komitetu Ukwiecenia Wilna. Ze sprawozdania Zarządu wynika, że akcja Komitetu na przestrzeni 2 lat jego działalności ma już duży realny dorobek. W okresie sprawozdawczym zaznaczył się najwybitniejszy udział w pracach Komtetu ze strony: Związku Propagandy Turystycznej, Wileńskiego T-wa Ogrodniczego i Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet. Na przyszłość pożądana jest współpraca delegatów wszystkich organizacyj kulturalno-społecznych Wilna, dla których sprawa podniesienia estetycznego wyglądu miasta, zielenią i kwiatami— jest bliską. Po udzieleniu absolutorium Zarządowi poprzedniemu wybrano władze Komitetu na rok 1939. Do nowego Zarządu weszły następujące osoby:

Pp.: Boyé Wanda, Dąbrowska Apolonia, Kolendówna Irena, inż. Kobzakowski Jerzy, Krauze Jerzy — delegat Związku Propagandy Turystycznej, Maleszewska Wanda, Masiejewska Eugenia, Mozołowska Jadwiga, Oszkinis Władysław, Pawlin Aleksander, Sawicz-Zabłocki Władysław, Skorek Adam, Surówka Chorąży, Siengalewiczowa Natalia, inż. Ślizieniówna Danuta, Telmaszewski Michał, Wilczewska Helena, mjr. Wilczewski Ludwik, Węckowicz Wacław, Zembowicz Stanisław, delegat Wydziału Sztuk Pięknych USB, delegat Polskego T-wa Krajoznawczego, Znamierowski Czesław.

Na wniosek p. wiceprezydenta T. Nagurskiego na walnym zebraniu wyłoniła się Sekcja Ochrony Zieleni w Wilnie. W skład tej Sekcji weszli pp.: starosta J. Czernichowski, kurator M. Godecki, J. Frankowska, A. Kasperowicz, mjr. L. Wilczyński, W. Maleszewska, wiceprezydent T. Nagurski, B. Makarewicz, inż. D. Slizieniówna, T. Starościak i delegat Centrali Opiek Rodzicielskich.

Do Komisji Rewizyjnej weszli pp: Janina Nekando-Trepkówna, Wacław Łukaszewicz i Bolesław Łucznik.

Do Komisji Statutowej pp.: Helena Wilczewska, Piotrowicz Eugeniusz i Wacław Węckowicz.

Do Komisji Sędziowskiej pp.: Dziewanowska Stanisława, Maleszewska Wanda, dyr Kraus Roman, Pawlin Aleksander i Zembowicz Stanisław.

Na zakończenie obrad wiceprezydent miasta p. Teodor Nagurski, jako przewodniczący posiedzenia wyraził serdeczne życzenie pomyślnych rezultatów pracy na nowy rok 1939 nowemu Zarządowi.

50 radioodbiorników otrzyma Polesie od Komitetu Radiofonizacji Kraju

11 bm. odbyła się w Brześciu nad Bugiem uroczystość wręczenia daru Komitetu Radiofonizacji Polesia — 50 radioodbiorników dla szkół powsz. na Polesiu.

Na uroczystości przybyli do Brześcia w tym dniu przedstawiciele władz administracyjnych, szkolnych i samorządowych woj. poleskiego.

Z ramienia Polskiego Radia w Baranowiczach — obecni byli p. dyr. Cis-Bankiewicz i wicedyrektor Jerzy Zapaśnik.

Uroczystość była transmitowana przez rozgłośnię baranowicką.

Zamieniona suknia

Elżbieta Czyrkowa (W. Pohulanka 15) zameldowała policji, że została oszukana przez handlarza żydowskiego na ul. Niemieckiej przy kupnie sukni. Zapakowano jej inną suknię, przy czym sklepikarz odmówił zamienić suknię na wybraną uprzednio.

Krewki starzec

W związku z notatką pt. „We czterech napadli na 60-letniego starca" z dn. 15 bm. p. Wincenty Łozienko prosi nas o zaznaczenie, że treść jej nie odpowiada całkowicie prawdzie. Synowie p. Łozienko **zmuszeni byli** wskutek agresywnej postawy Głodki odebrać mu nóż, którym groził.

Jak tam było w Komajach

Czytając artykulik pana „Komajszczanina" z n-ru 342 przypomniało mi się powiedzenie jednego powieściopisarza, który twierdził, że jeżeli chce poznać jakiś egzotyczny kraj, to pisze o nim książkę, a za otrzymane za nią pieniądze jedzie sprostować swoje błędy. Prawdopodobnie p. K. nie był w Komajach. Bo gdyby był, napisałby, że brakowało tu władz szkolnych, które na tę „gminną" uroczystość nie przybyły.

Brakowało tu, panie „Komajszczanin", tak kochanego i szanowanego rodaka p. prof. Bronisława Rutkowskiego, brakowało tu p. Józefa Dubickiego, byłego kierownika szkoły komajskiej. Boć i p. Dubicki ma tu swoje zasługi. On to przede wszystkim w grzeczny sposób odwodził p. Czechowicza i wójta W. Mackiewicza od zamiaru budowania aresztu ichlewu gminnego, a skutecznymi sposobami wskazywał, że należy zbudować szkołę. On by miał satysfakcję słuchać tego wylewu słów pana dziedzica i tych szczególnych syków publiczności, zwłaszcza po słowach „własną krwawicą"(!?)

Tak, tak panie „Komajszczuk". A czy Pan wie o jednej jeszcze rzeczy, a mianowicie tej, dlaczego pan Dubicki nie przyjechał? Ja to o tym dowiedziałem się od samego pana dziedzica. Obecnie ta sprawa już jest głośna, bo nauczycielstwo już to rozniosło, bo 8 bm. było zebranie członków Ogniska ZNP w Komajach, które uchwaliło zerwać stosunki z p. Mackiewiczem. Podobno za to, że pan Mackiewicz nie wykonał uchwał Komitetu Budowy Szkoły i osób zasłużonych, jak pan Dubicki, p. Zankiewicz, prezes Oddziału Powiatowego ZNP w Święcianach pominął w zaproszeniu.

Informacje pańskie są nieścisłe, bo więcej tu brakowało osób. Jednak gdyby wszystkie te osoby były, to i one razem ze wszystkimi dziećmi obecnymi na poświęceniu nie dopełniłyby tego pańskiego tysiąca.

Nie słuchaliśmy też podczas poświęcenia audycji o Komajach przez radio z tego względu, że aparat szkolny już od paru lat jest nieczynny, ale po tej skromnej „herbatce" pan kierownik zbierał na listę ofiar datki na radio szkolne, a więc może kiedyś nie omyli się pan pisząc, że słuchaliśmy audycji.

A więc widzi pan, że koniecznie trzeba być ścisłym w tym co się pisze, bo tak to wygląda na to, że Pan tu wcale nie był i pisał z wyobraźni.

Czarny

Z życia nauczyciela wiejskiego

Małe i jedyne „okienko na świat", z którego widzi nauczyciel tylko stodołę gospodarza, zamarzło teraz całkowicie.

Nikt więc z obcych nie zagląda już do tego okienka od podwórka. Wiadomości o życiu nauczyciela za tą małą szybką są coraz skąpsze.

Jedynie gospodarz z rodziną od którego nauczyciel wynajmuje pokoik wraz ze „stołowaniem", odwiedza często swego lokatora; to słucha u niego radia, to przynosi mu śniadanie, obiad i kolację. Przy sposobności gawędzą sobie na różne aktualne tematy. Oto jedna z tych gawędek.

Gospodarz: Ja i to nie chciałby uczyć wioskowych tumanów. To straszne durzenie głowy z imi. Pokond jakiej bukwy ich wyuczysz to i Boże Narodzenie. A nichaj ich nieznać. Swoich, wo — masz kilkoro i to na głowa lazo. Bez bizuna, ci dziażki nic nie wychodzi. A pan ich masz w szkole blisko setki. Toż zdurnieć możno. Żebyś choć na gryce możno było im klenczyć, jak my, wo, za ruskim klenczeli, a to iszcze kazali rency w góra podymować i cegły trzymać. A teraźniejszo poto — rozpust i tylo. Do tego ciasnota w szkole, co przeminoć sie ni ma gdzie. My uczyli się przy włości, to szkoła okuratna była.

Prosza pana uczyciela jeść śniadanie, a to tłustość zastygni i ni smaczny bulion (zupa kartoflana) bendzi.

— Dziękuję bardzo, jakoś apetytu dziś nie mam.

— Cóż to, może co ni zdrowi sie...

— Nie, tylko mam przeczucie, że ktoś przyjedzie dziś do szkoły, a te najmłodsze słabo jeszcze czytają pod koniec pierwszego półrocza.

— Ci tylko nie szpektor czasami?

— To najpewniejsze, w dodatku nowy inspektor i nie znam go jeszcze.

— Tak, kużdyn człowiek ma swoje naczalstwo.

— E, gdzie tam każdy, o, pan gospodarz nie ma nikogo nad sobą starszego. Śpi więc sobie spokojnie, a tu w każdej chwili może się ktoś zjawić.

— A moja stara, myśli pan, to nie naczalstwo? Ieszcze gorzej! Jak zacznie hamonić od świtu do nocy, co to ni tak a to źle, to głowa puchnie od jej burbulenia. Pan jeszcze kawaler, to nie zna babskich jenzyków. Czort tego nie potrafi.

W SZKOLE

Dzieci: proszę pana. kłóści pod ganek zajechawszy. Musi dochtor...

Nauczyciel: Siedźcie cicho i nie baraniejcie. (Któreś z dzieci zaczyna udawać barana).

— Będziesz ty tam cicho!

Po chwili wchodzi nieznajomy pan.

— Jestem inspektorem szkolnym.

Naucz.: Bardzo mi przyjemnie poznać.

Insp.: Jakie największe trudności ma pan tutaj?

Naucz.: Wydostania się z tej dziury.

Insp.: W jaki sposób zamierza pan polepszyć frekwencję w tej szkole, bo z dziennika widać, że we wrześniu i do połowy października z frekwencją nie tęgo...

Naucz.: Postanowiłem ożenić się.

Insp.: i cóż z tego?

Naucz.: No... i... mieć własne... dzieci, co zwiększy frekw....

Insp.: Optymista z pana, a narzeka na miejscowość. Optymizm i humor nauczyciela w głuchej wsi to skarb. Ja pana stąd nie przeniosę, bo pan się jeszcze tu nie zaśniedział... No, ale o tym pomówimy na końcu. Zobaczymy teraz, co umieją dzieci.

— O ty, chłopcze, jak się nazywasz?

— Stasiuk

— To nie jest nazwisko, tylko imię, więc jak się nazywasz?

— Stasiuk, prosza pana.

— Co ty wszystko — Stasiuk, Stasiuk. Ty powiedz swoje nazwisko np. Kochanowski, Mickiewicz, Sienkiewicz.

— Teraz już wiem: Stasiuk Borożko.

— A widzisz. No powiedz mi, kochany chłopcze, nazwę chociaż jednego ssaka domowego?

Stasiuk: Tego, to ja nie wiem.

Insp.: A kto z całej klasy powie? (Cisza).

Insp.: (pomaga). No, co piersią matki żywi się.

Stasiuk (szybko). Nasz mały Boluk!

Insp.: (po chwili). Proszę mi powiedzieć, jak się nazywała szkoła dla młodzieży szlacheckiej, to chyba pamiętacie z historii? (Cisza).

Insp.: (pomaga). No..., zaczyna się na c...

Uczeń: Cebulium w nosbilium.

Insp.: A może coś z rachunków mi powiecie. (Wyjmuje z kieszeni kilka różnych monet). O, ty chłopcze masz te pieniądze i powiedz mi, ile otrzymałeś ode mnie?

Uczeń: (usiłuje pocałować insp. w rękę, lecz nie udało mu się to). Dzienkuja panu szpektoru za piniendzy, a ja w chacie zlicza.

Insp. (po chwilowej przerwie): Jak się nazywa wasza gromada?

Uczeń: Rahożańska.

Insp.: A kto stoi na czele gromady? (Cisza).

Insp. No, kto rządzi gromadą?

Uczeń: Pan Bóg.

Insp.: O, ty chłopcze, wymień mi trzech królów polskich, którzy ci się najlepiej podobają?

Uczeń: Kacper, Melchior i Baltazar.

Insp.: No, a jakie czytaliście książki? O, tamta dziewczynka powie mi.

Uczennica: Ja czytałam sennik egipski, co ojciec był przywiozszy z kiermaszu. To tam pisało sie, co jak śnić sowa z jednym okiem, to jak panna, nie wyjdzi za mąż, a jak kawaler, nie ożeni sie.

Insp.: A ty, chłopcze, których autorów i jakie tytułu czytałeś?

Uczeń: Kiedyż autory i tytuły byli wydarte.

Insp.: Powiedźcie mi jeszcze, dlaczego globus wasz jest pochylony?

Uczeń: To nasz pan dał raz im w głowa Kaziulu Gołotylcu, co nie wierzył, że świat krenci sie, to musi pośle tego i pochylił sie.

Insp.: Może na zakończenie coś mi zaśpiewacie. Najpierw coś z pieśni tutejszych.

Dzieci chórem:

Waruśka i Tamasz
pojehali na kiermasz,
a z kiermaszu na bazar
wystawili swoj towar.

Inspektor: A teraz coś z innego repertuaru:

Dzieci chórem:

Przeleciał gołąbek
przez zielony dąbek,
zobaczył w okienko,
jaki tam porządek:
świnie w piecu ryją,
koty garnki myją,
a suczka kudłata
ogonem zamiata.

Na tym inspekcję w szkole zakończono.

W pokoiku siedzi znów przed zamarzniętą szybą samotny nauczyciel, zajęty wciąż praca zawodową. Niekiedy dla urozmaicenia chuchnie on w okienko, by choć na chwilkę zobaczyć świat... zasłonięty stodołą.

Jan Hopko.

Opłaty za przechowywanie bagażu na dworcach kol. są wygórowane

Sfery gospodarcze zwracają uwagę, że przechowalnie bagażu ręcznego na stacjach kolejowych nie są postawione na właściwym poziomie, ponieważ są nieodpowiednio urządzone i zbyt ciasne. Ponadto opłaty pobierane za przechowanie i ubezpieczenie bagażu są, zdaniem zainteresowanych,

ZBYT WYGÓROWANE

Wynoszą mianowicie 25 gr od każdej sztuki i za każdą dobę od g. 0 do 24 bez względu na godzinę nadania. W innych krajach oblicza się należność za przechowanie bagażu ręcznego za pełne doby z tą jednak różnicą, że dobę liczy się

OD GODZINY NADANIA BAGAŻU DO PRZECHOWALNI,

którą to godzinę zaznacza się na kwicie bagażowym. W niektórych krajach, np. w Szwajcarii, stosuje się zresztą minimalną stawkę za pierwsze 48 godzin. Porównując zaś stawkę za przechowanie nadanego do przewozu bagażu i przesyłek ekspresowych ,wynoszącą tylko 10 gr za każdą sztukę i rozpoczętą dobę należy stwierdzić, że opłata za przechowanie bagażu ręcznego w wysokości 25 gr jest bezsprzecznie wygórowana.

Kolej powinna zniżyć te opłaty.

Zwalczanie analfabetyzmu wśród przedpoborowych

W listopadowym n-rze Dziennika Urzędowego Kuratorium Okr. Szk. Wil. umieszczono na wstępie nast. podziękowanie:

„W ubiegłym 1937/38 r. szkolnym nauczycielstwo naszego okręgu w liczbie 2.234 osób ofiarnie i wydajnie pracowało w 1.641 zespołach kursów dla przedpoborowych, zorganizowanych w 1.408 miejscowościach.

Za tę dobrowolną, podejmowaną z pobudek ideowych, a niezmiernie cenną i ważną dla państwa pracę, wszystkim jej uczestnikom wyrażam gorące podziękowanie".

Kurator Okręgu Szkolnego
M. B. GODECKI.

Z podziękowania tego, które nauczycielstwo przyjęło z dużym zadowoleniem jako bodziec do dalszej ofiarnej pracy — wynika, że hasło **nie damy armii ani jednego analfabety** jest realizowane w całej rozciągłości.

Spodziewać się zatem należy, że bież. rok szkolny 1938/39 da jeszcze lepszy rezultat w dziedzinie oświatowo-społecznej przyszłego żołnierza, co ma ścisły związek z obronnością naszego kraju w dobie światowego wyścigu zbrojeń na lądzie, morzu i powietrzu.

Słusznie przeto powiada stare przysłowie łacińskie — **si vis pacem, para bellum** (jeżeli chcesz pokoju, to gotuj się do wojny).

Tak też czynimy.

Jan Hopko.

Znowu Tommak na rok

Magistrat przedłużył umowę z „Arbonami

31 bm. upływa termin koncesji, udzielonej „Arbonowi" na prowadzenie w Wilnie komunikacji miejskiej. Jak już donosiliśmy Zarząd Miejski postanowił przejąć komunikację miejską we własnym zakresie dopiero od 1 stycznia 1940 r.

W związku z tym Zarząd Miejski przedłużył onegdaj umowę z Tommakiem na jeden rok tj. do dnia 1 stycznia 1940 r. Umowa przedłużona została na warunkach dotychczasowych.

Piszą do nas

Nie ma wagonów IV kl. ale są obywatele IV kl.

Kilkakrotnie pisałem w tej sprawie, ale z powodów mnie nieznanych nie poruszono tej bolączki.

Istnieje linia kolejowa Wilno—Mołodeczno—Królewszczyzna na której biegły przedtem tzw. torpedy. Od zeszłego roku, zamieniono torpedę na normalny pociąg złożony z kilku wagonów typu europejskiego. Krótko to trwało. Wagony te zamieniono na przedpotopowe rosyjskie, brudne, źle oświetlone, ogrzewane za pomocą pieców umieszczonych w wagonach.

Pomijając to, że wagon taki trzęsie niemiłosiernie, łoskocze żelaztwem, to jeszcze pasażer ma tę przyjemność, że wychodzi z wozu zagazowany czadem wypełniającym cały wagon, obsypany popiołem wydobywającym się z pieca przez trzęsienie. To jeszcze nie wszystkie przyjemności. Pociąg wyjeżdża powiedzmy z Królewszczyzny wieczorem. Wagon oświetlony gazem, ale już koło Parafianowa kończy się to europejskie oświetlenie. Lampy gasną. Konduktor zastępuje je świeczkami. Otrzymujemy na wagon aż dwie — powtarzam aż dwie świece. Wagon jak już przedtem podałem duży zabytkowy rosyjski. Można sobie wyobrazić jak wygląda oświetlony dwiema świeczkami. A jakie przyjemne jest takie „łykanie światła". Dobrze to robi na nerwy Widocznie Dyrekcja jest przewidująca, bo okna są tak skonstruowane, że przez nie wyskoczyć nie można. Mamy także trochę emocji, bo szybki w latarniach są pięknie pomalowane olejną farbą na kolor niebieski. Twarze pasażerów są pięknie trupio-blade. Nastrój odpowiedni.

Rozumiem, że może być brak wozów, ale nie rozumiem, dlaczego tych wozów zabytkowych nie oznaczyć kl IV i odpowiednio zniżyć taryfę. Nikt nie będzie miał wtedy pretensji. Czyżby mieszkańcy tych powiatów byli niższej klasy?

Jan Góra.

Krótka rura przyczyną ciemności

Dlaczego wczoraj w nocy Wilno było bez elektryczności

Zarząd Miejski komunikuje:

Niektóre pisma podały, że przyczyną braku prądu elektrycznego ubiegłej nocy było zepsucie się maszyn w elektrowni. Jest to niezgodne z prawdą. Przyczyną stało się *(jak o tym pisaliśmy — przyp. nasz)* niebywałe obniżenie poziomu wody na Wilii. Przed 80 laty notowano najniższy poziom na Wilii — 195 cm. Ubiegłej nocy poziom Wilii obniżył się do 185 cm. Dopiero zator z kry, jaki się utworzył przy Zielonym moście — spowodował podniesienie się poziomu wody i uruchomienie elektrowni.

* * *

Wyjaśnienie Zarządu Miejskiego w zasadzie mało mówi przeciętnemu obywatelowi, nie znającemu szczegółów urządzeń technicznych elektrowni miejskiej, jaki związek ma poziom wody w Wilii z brakiem prądu. Prędzej hydro-elektrownia, o której się ostatnio dużo pisze i mówi, może zależeć od stanu wody w Wilii. To też nic dziwnego, że komunikat, oczywiście wbrew woli jej autora, jest niejasny.

Rzecz zaś polega na tym, że Elektrownia czerpie wodę do swoich maszyn parowych z Wilii przy pomocy rury, która zdolna jest do „działania" tylko wtedy, jak się dowiadujemy, gdy poziom w Wilii przekracza 1,85—1.95 cm. Wczorajsze ciemności zostały więc wywołane brakiem 10 cm wody i prawdopodobnie brakiem tylko *paru metrów rury.*

Będzie to dobre ostrzeżenie na przyszłość.

Siano na stół wigilijny

Wiele domów chrześcijańskich w czasach dzisiejszych ma wiele kłopotu pragnąc zachować dawne tradycje podkładania siana pod serwetę na stole wigilijnym.

Pragnąc to ułatwić Wileńska Komisja Oddziałowa Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości, że w czasie od 20 do 24 grudnia rb. włącznie członkowie Kół Młodzieży, zaopatrzeni w odpowiednie legitymacje będą dostarczać do mieszkań koperty z sianem na stół wigilijny w cenie 50 i 25 groszy, zależnie od wielkości koperty.

Całkowity dochód przeznacza się na prowadzenie świetlic, do których uczęszcza przeszło 400 dziatwy czerwonokrzyskiej.

Wykrycie bandy fałszerzy pieniędzy

Wydział śledczy w Wilnie wykrył zakonspirowaną bandę fałszerzy pieniędzy. Banda trudniła się podrabianiem i rozpowszechnianiem 10 złotowych monet, przy czym falsyfikaty były bardzo dobrze wykonane, tak, że dźwiękiem i wagą mało się różniły od prawdziwych.

W wyniku przeprowadzonego dochodzenia policja aresztowała kilka osób, które osadzono w więzieniu do dyspozycji władz sądowo-śledczych.

Szczegóły trzymane są w tajemnicy.

Tabela loterii

2 dzień ciągnienia 3-ej klasy 43-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Główna wygrana 150.000 zł. padła na nr. 54849

15.000 zł. 128268 137238 145977

10.000 zł.: 54642 87173 126890 141115 147124

5.000 zł.: 27529 49126 62056 107018

2.000 zł.: 7540 38343 15682 25.40 89130 145569

1.000 zł. 84561

500 zł.: 6670 17700 16492 14768 3920 46550 45102 42725 50334 53140 70393 83441 88398 95100 99211 98396 109723 115349 132681 134655 141270 148544

250 zł.: 696 5337 7110 7521 6158 10023 15194 16125 17251 15561 23967 24560 24045 25477 25074 23451 32051 33826 32568 38605 42400 46223 48579 48862 50617 53862 60589 60282 61782 62121 63789 60296 62277 61812 66655 70318 70983 71039 77017 79591 77478 78637 81512 90895 90127 96945 97635 99516 98463 101640 101623 101898 104129 100865 105895 106227 109764 108606 109410 110870 114149 116641 117802 117730 21315 124257 128042 12700 0 129505 134423 136663 136930 133841 137614 139513 138652 136717 138034 143746 142781 149778 147296 153111 153450 152863 156132 157725 157034 157744 155094 159076 157910 159179 158638

Wygrane po 125 zł.

504 78 1001 90 213 566 792 21000 15 411 551 3538 625 47 823 4456 5203 555 764 6262 7009 71 393 425 53 585 8562 880 81 930 9683 875 911 10262 391 737 11288 305 668 91 925 12381 469 515 13783 872 14164 513 62 818 15470 530 16093 137 834 997 17573 931 18009 256 623 19003 61 197 337 21078 92 309 22272 860 23035 313 24410 812 70 76 25138 64 304 26436 900 27724 98 28064 524 723 934 29712 15 833 30290 398 471 31399 445 575 706 915 32498 531 33120 26 82 241 63 327 706 34281 516 617 35037 890 438 52 798 36159 66 261 390 4°5 851 68 37576 511 46.

38145 705 807 39110 219 376 597 827 44445 571 618 41020 890 42073 326 43028 212 66 563 713 98 927 44092 860 965 45421 535 942 46164 318 755 880 47045 201 9 58 66 463 48463 544 619 33 66 787 49107 50 417 724 886 944 98

50053 51324 700 81 909 52209 99 899 53122 395 492 754 896 54071 775 877 55134 399 531 843 56660 874 57368 425 584 652 58284 702 58 94 59155 793 882 60122 79 241 523 40 744 61394 942 62245 667 63506 869 76 924 64612 53 801 958 65072 104 237 587 673 719 66071 101 275 617 819

67003 33 317 791 68281 302 791 865 69317 87 482 525 746 834 70461 85 71255 359 434 673 889 72291 354 531 73974 74582 886 75380 687 965 76085 190 725 77337 501 609 705 78017 581 683 992 79040 252 534 763 852 80117 90 573 956 81072 475 82413 619 783 83107 608 89 84174 435 39 631 85940 86601 87027 775 88050 55 216 89244 890 90079 131 283 325 91313 516 88 739 46 92425 59 935 93395 934 94113 826 920 95119 794 821 96050 322 582 97048 370 991 98154 64 225 375 622 59

100341 853 49 909 101133 246 980 102091 5 457 550 838 959 89 103109 15 464 761 104183 309 70 687 105103 37 339 785 106071 194 741 958 107429 652 901 108633 920 109091 161 92 507 680 936 110113 937 112426 748 113275 312 83 773 114018 128 321 577 876 115025 383 116000 174 803 117430 636 895 118208 55 94 501 698 736 55 99 119323 42 8 52 96 437 51 840 60 120386 728 121534 796 998 122003 751 979 123472 124038 729 821 9 125146 85 304 552 896

126357 533 954 127408 789 128251 484 129021 89 620 780

130214 63 51 131106 956 132419 83 520 827 942 133176 291 389 798 88 134165 29 823 996 135137 633 136057 124 493 594 607 137329 574 606 41 138282 389 427 736 814 907 139337 66 477 565 637 41 715 822 943 95 140508 53 694 141030 349 764 142048 78 320 143269 377 474 872 945 144344 527 615 903 145200 445 82 146387 475 573 148270 469 148990 686 737 150054 160 204 35 723 910 151079 174 247 85 343 870 97 152092 764 22 98 153185 437 658 891 154671 89 155099 468 592 15684 74 157396 458 797 158112 360 843 70 159026 135 557 81 636

Wygrane po 62,50 zł.

190 392 468 813 61 85 989 1374 590 678 877 2171 352 460 78 78 521 882 973 3097 99 369 697 920 61 4026 843 5146 526 83 872 925 61 6397 442 561 647 50 830 7139 309 24 473 508 19 24 723 848 983 8082 390 412 99 595 88 615 866 9105 21 47 88 266 357.471 616 53 75 725 37 821 920 67 10089 381 722 46 77 11106 79 215 71 359 594 12333 499 662 848 978 13066 760 814 96 928 14103 38 54 502 47 612 820 15210 373 92 588 759 815 74 905 16302 51 439 827 17496 623 53 57 873 942 18165 347 422 63 586 644 801 19100 29 552 629 702 887 906 20317 64 511 91 781 848 51 946 21294 377 579 797 896 911 22032 106 244 399 549 891 902 63 46 24270 558 72 700 25010 197 233 83 367 77 671 728 26259 525 610 68 839 908 27136 906 28024 122 348 415 890 909 70 29015 11 22 242 307 58 441 588 683 712 94 30030 80 520 712 64 57 31900 131 234 593 696 906 7 26 32104 399 405 568 683 787 880 937 33150 820 80 74 34218 56 359 410 35258 905 297 36155 229 61 72 461 883 37015 59 253.

38006 36 48 245 538 805 39064 931 40225 517 41131 43 255 99 345 425 947 42139 301 420 504 665 71 868 913 43377 614 84 44168 265 321 514 724 97 931 45007 77 385 94 407 58 629 882 933 46000 7 98 123 280 329 416 543 49 781 913 47117 347 69 72 404 972 48013 94 95 118 85 217 51 53 448 640 757 74 832 49099 285 93 874

50338 45 747 966 51204 672 73 52025 260 88 96 437 68 645 829 53463 510 23 32 67 76 613 83 771 54029 35 210 313 582 609 27 811 50 55152 280 56028 81 179 355 632 51 52 57128 30 493 555 698 706 58 58003 172 411 565 653 59020 22 407 500 609 23 46 95 918 6002 10 91 292 339 72 406 36 61207 70 447 48 62321 452 745 814 63052 78 103 623 64 179 716 951 65031 187 242 66024 206 413 90 516 611 63 760 863 98

67314 479 997 68010 108 283 337 68 70 416 582 69067 225 97 344 411 554 76 743 806 60 70149 623 71507 42 626 35 94 729 72071 605 817 73138 224 30 440 580 706 83 855 74037 140 76 78 298 474 610 11 17 758 890 989 75137 507 98 671 76588 716 10 77425 94 575 78012 317 436 589 631 802 7 79591 698 991 80064 162 87 561 81078 419 598 635 762 938 82122 212 365 669 787 911 36 83162 225 491 93 582 659 862 84196 232 59 326 62 76 708 85167 257 406 71 536 678 905 42 86147 235 364 638 906 87095 293 887 88149 95 202 17 390 893 990 89323 56 76 740 90011 51 73 326 76 435 523 66 772 868 970 91001 369 927 77 92146 51 344 98 467 736 925 93004 9 582 626 745 94059 79 403 28 650 967 95110 840 96051 161 221 66 643 840 63 78 95 97342 86 465 92 507 98113 536 655 854 99371 704

100146 279 454 795 920 101350 520 985 102188 210 69 339 641 366 103125 33 224 353 430 40 590 805 93 104118 37 240 6 8 904 105283 331 710 106037 246 642 839 107021 472 889 929 108691 109123 338 86 543 731 810 73 992 110049 73 4 345 870 8 111010 39 154 202 386 573 917 112032 355 787 872 986 113005 47 68 195 303 400 523 622 730 842 114429 649 72 115117 54 53 209 18 347 481 721 116071 590 734 92 117057 124 749 76 876 118206 69 945 119401 643 829 65 937 88 120198 215 644 700 79 940 121044 504 51 763 122233 323 517 48 97 508 28 84 863 123082 188 206 998 123109 292 581 603 95 733 8 125294 358 85 572 608 45 87 97 126160 557 874 43 934 127042 4 74 92 339 536 601 75 92 128048 334 608 753 914 129003 102 205 649 728 801

130014 264 311 503 707 965 13103 83 161 95 357 496 677 314 132056 70 74 104 62 431 541 991 133013 366 409 57 58 723 44 60 873 989 134044 87 346 467 519 29 630 719 68 984 135110 276 99 329 422 93 757 136487 687 810 137138 57 60 303 30 400 634 895 903 138055 357 657 69 96 139117 72 81 301 71 515 73 868 947 140254 595 737 80 850 972 14171 74 207 431 785 918 142 356 424 553 640 143061 144 524 738 82 837 930 91 144434 540 632 62 864 938 145041 354 431 44 704 809 146055 281 318 71 143 938 93 148321 496 572 703 86 817 149083 113 237 79 404 20 150507 53 676 96 151035 474 597 706 37 991 152057 274 349 419 578 90 640 153109 413 518 792 831 154095 188 791 155088 234 688 805 156259 381 50 833 39 157086 198 233 338 935 158285 637 876 159007 766 926

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 106048.

50.000 zł. na nr. nr.: 51830 56387

15.000 zł. na nr.: 7745

10.000 na nr. nr.: 23995 54086 75827 130776 137025

5.000 zł .na nr. nr.: 24670 37359 38096 68437 112260 132191 154258

2.000 zł. na nr. nr.: 9646 79096 85726 87170 99714 134157 134798 152690

1.000 zł. na nr. nr.: 4676 8580 7109 11700 29236 34409 40070 40715 80120 100492 129144 130999 135679 151773 156792 151587

500 zł. na nr. nr.: 17419 20391 21282 30978 48191 49488 51866 51370 53836 56915 57809 53018 81812 91229 118540 117098 118093 119179 158048

250 zł. na nr. nr.: 760 3557 3598 6927 9263 15829 15907 18279 18890 23274 24014 25737 29320 30405 32606 33842 35138 37899 39608 515 725 41771 42432 44200 44696 52601 53671 53988 57512 59951 61585 63148 64328 65943 68559 70457 71922 73957 86890 87543 88207 88930 89228 89948 92576 93213 738 624 94277 96140 363 389 97341 103462 104236 104872 107479 108457 114451 116872 117880 120075 127841 832 922 128777 128868 130244 130842 132069 136821 141397 142427 143012 144474 146523 154335 154650 155153 155874 157115 157142 158130 158368.

Wygrane po 125 zł.

120 583 1162 2575 689 4546 738 865 5032 631 713 940 9470 13744 14526 15234 352 597 17174 204 18069 915 20023 583 21795 22556 904 22 23487 25352 951 26124 310 27272 819 28385 583 677 807 29106 435 40 30308 808 31446 32191 749 978 33083 732 34234 35981 36962 37098 175 38575 797 39231 335 441 40012 104 29 41183 492 727 42042 43572 833 99 44556 45291 47032 47 302 820 933 48070 271 391 419 49223 67 947 50893 51265 52584 54356 412 55883 979 56107 390 96 57627 77 61261 62633 64401 66253 883 67358 70379 69517 70514 71412 645 72144 73269 75922 76889 973 77239 62 78526 79727 80440 730 986 81185 525 777 83244 712 810 84753 85639 86250 570 87037 436 88489 89055 237 90598 998 91127 92069 93312 823 94778 97213 576 810 997 99220 100138 299 383 902 102003 104437 743 944 105826 106230 596 902 107477 562 108269 622 981 109084 779 112582 811 113445 114412 115393 595 116208 830 960 117313 118118 836 119106 292 985 90 120035 60 107 551 788 121294 707 122013 123287 457 124610 953 126814 127090 233 919 128090 256 557 129122 732 62 133646 134187 516 634 135279 136809 137130 468 138237 900 139952 140195 364 141018 699 143977 144002 509 145071 413 146459 547 147219 846 148426 149324 607 152232 956 63 153240 914 154548 730 155462 156580 158173 571 717 159001 333 979

Wygrane po 62,50 zł.

291 332 87 1092 233 42 355 770 2285 635 925 3066 127 352 994 5471 830 6167 7961 8019 783 872 9034 183 586 10697 11465 12160 202 530 74 80 802 925 13660 865 80 14131 231 813 15864 16251 455 869 17237 613 768 18063 580 956 19082 228 909 20028 318 474 911 21199 333 68 574 990 22345 919 85 23410 517 48 911 24277 491 658 830 909 91 25295 26311 947 27570 28026 207 913 79 29363 533 684 30191 770 873 31108 458 784 32228 324 458 587 33082 314 888 35491 709 36120 94 37069 103 38230 373 547 691 884 39422 34 75 84 802 953 40003 39 437 645 41389 717 42865 80 43100 632 78 944 68 44387 653 45151 435 42 851 46106 47 848 94 47270 745 893 979 48391 781 818 49091 453 738 50060 116 57 51298 338 446 596 699 764 865 919 52263 500 21 53106 38 338 897 54448 958 55183 242 62 349 55 90 416 610 756 948 56042 724 57 921 57042 281 618 58008 103 265 918 58141 94 467 748 60258 415 21 958 61189 328 406 62370 493 809 64022 405 65484 66337 994 67339 793 69082 126 791 70583 71171 482 544 616 72428 45 957 73046 130 74092 335 526 687 76111 9 358 77094 303 28 894 78331 625 79818 805 40 602 34 81204 524 82463 83970 84869 85280 663 910 68 81 86138 210 795 939 87706 984 88082 157 288 672 94 44 939 91 89177 611 902 08 732 899 91173 92028 93571 107 94520 95132 325 400 781 828 921 96074 486 514 781 816 97528 723 828 43 98231 475 575 99521 711 819 919

100153 223 37 101130 102649 963 103591 104707 45 807 105000 106402 72 108430 631 46 109240 387 699 841 110287 506 111448 625 47 112106 98 757 801 113824 951 114590 923 115013 116009 430 703 904 31 117996 118054 704 926 50 119222 395 519 60 679 120132 35 389 518 121150 546 905 122582 123776 849 124040 350 65 434 985 125007 126057 57 253 494 643 97 127105 13 524 128037 176 81 271 20 129004 596 840 130359 822 53 131093 169 88 132367 798 135193 565 752 854 136126 363 413 17 137515 611 84 138232 361 614 139011 563 638 93 702 140272 978 41200 301 637 142307 42 448 649 813 99 143030 59 455 76 678 844 144556 790 145045 563 775 146059 169 354 791 147036 575 769 72 988 148010 532 149167 209 61 407 602 153380 888 151123 565 152046 86 153221 438 864 154142 352 510 70 693 155037 470 593 156085 109 412 95 568 807 157037 361 158454 619 159683 830

IV ciągnienie

Wygrane po 125 zł.

202 619 1730 90 801 3135 37 4136 5200 86 892 6226 566 657 7080 282 480 8331 9061 263 58 10628 11839 962 12348 13025 15361 637 716 923 16534 17069 803 18696 835 19612 20319 740 21252 888 22104 809 23854 94 937 24024 26447 667 786 934 27687 28720 809 83 29720 30392 31126 341 79 756 33509 731 35139 460 37663 79 38185 39264 93

40219 574 41553 42078 573 43841 44562 834 45063 72 120 95 548 46529 789 47159 48353 80 578 49634 50 281 748 76 849 989 52634 53828 54843 55252 362 52466 50125 60436 61251 62249 63194 64152 434 532 655 66377 67122 761 68841 69293 410 522 70 222 71280 614 814 72424 717 73121 74015 678 75286 76290 646 77463 594 78058 79737 55

80762 81010 365 666 715 84192 444 85804 86222 41 87214 847 91231 62 93130 219 496 96103 402 98079 99 314 443 605 101669 102638 104557 106053 108084 237 110096 111425 648 112067 13356 68 625 14007 421 116518 753 117272 118647 945 119054 152 479 120075 98 329

122214 320 124104 84 374 125369 246 127765 128156 130586 131317 440 132554 133029 655 73 134910 135232 897 136248 137013 518 138381 139667 728 862 140481 584 141307 401 852 142140 547 91 143584 144597 145114 248 146228 147239 76 420 150189 491 151630 152383 153703 155104 156215 718 157398 870 158152 207

Wygrane po 62,50 zł.

327 1262 302 440 738 2320 840 3009 295 776 902 5708 7338 669 8151 98 302 495 664 848 928 9054 564 1002 93 126 69 206 31 618 11513 690 959 12532 805 13440 702 8 14248 430 85 638 703 805 15102 478 16092 103 307 567 945 17168 87 416 18143 19156 788 837 20421 698 769 803

21029 22651 91 23131 631 24199 836 25645 26471 78 974 27198 785 791 28408 596 627 719 861 73 29828 30081 310 747 31205 394 97 406 32054 550 635 905 34789 35155 604 36160 456 889 37642 38125 33 570 849 39147 57 576 774.

41430 42308 812 43042 72 137 318 827 44803 957 45483 865 966 46154 79 707 47007 169 401 762 48502 689 717 49268 516 50625 76 735 51459 510 62 52322 456 606 772 53135 269 390 559 73 614 54223 599 681 5566 632 786 888 910 56905 89 57123 391 428 84 92 603 58577 59177 543 963 60074 183 478 606 757 61004 911 62254 506 638 920 63783 64678 747 825 59 65075 310 523 763 66016 26 620 717 910 68373 824 87 69132 46 316 70018 169 489 496 71419 538 855 72395 479 73218 74 860 74309 457 649 75385 484 76582 639 77418 29 64 78313 605 48 747 79119 51 431 84 637 755 84

80282 81023 798 82330 809 83230 313 543 95 84439 629 85353 652 742 86606 741 87074 476 620 88600 857 89077 349 756 90231 328 813 91227 357 945 92271 95 645 93222 973 94027 225 772 95122 318 412 96313 58 519 73 921 97168 736 919 98054 243 404 64 978 99458 682 100193 101459 910 102608 103427 554 795 104106 742 943 105184 862 106184 933 107961 108287 109274 111894 112847 114168 266 812 79 935 115103 364 678 116345 431 62 638 117359 697 118250 119152 350 811 120057 980

121202 814 46 122241 457 675 708 99 989 123010 54 633 124591 125071 420 63 126167 301 39 788 127138 65 304 12 41 556 127138 128032 226 676 129425 77 735 130055 136 349 508 75 661 765 131243 628 132079 194 323 517 22 57 661 133240 381 795 135019 486 136027 254 137231 138424 880 38 139299 650 140262 386 567 939 141191 295 346 780 940 142306 603 143135 603 338 717 144410 692 145170 228 54 383 828 146205 471 982 147166 312 44 75 605 750 932 148446 648 150289 388 151089 290 152347 60 746 153184 398 402 689 825 154313 155075 156256 368 831 157282 597 158075 315 40 159640

Trup w studni

Zabójstwo czy nieszczęśliwy wypadek?

Posterunek policji powiatowej w Gródku został powiadomiony o zagadkowej śmierci mieszkańca wsi Dzieraśki, gm. gródeckiej, Mikołaja Sieńko.

Wczoraj rano znaleziono zwłoki Sieńki w studni Włodzimierza Kozła w pobliskiej wsi Sielawce. Na głowie i czole martwego ujawniono ślady ran. Dotychczas nie zostało jeszcze stwierdzone, czy Sieńko został zamordowany, czy padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. W przeddzień był on na „wieczorynce" u wspomnianego Włodzimierza Kozła, którego mieszkanie opuścił nad ranem, będąc pijany. Przechodząc przez podwórko mógł, po pijanemu, poślizgnąć się i wpaść do studni. Nie jest jednak również wykluczone, że ktoś go umyślnie pchnął w otwór studni. Dochodzenie to wyjaśni. (c).

K adzież w majątku m n. Kośc ałkowskiego

W tych dniach dokonano kradzieży na szkodę min. opieki społecznej Zyndram Kościałkowskiego. Ze stawu rybnego w majątku min. Kościałkowskiego Orwidów, nie ujawnieni narazie sprawcy, chcąc widocznie zaopatrzyć się w ryby na zbliżające się święta, skradli 18 królewskich karpi. (c).

Z tek poli yjnej

Jan Makowski (Trakt Batorego 55) zameldował, że 15 bm., po wyjściu z sali Sądu Grodzkiego w Wilnie, w której odbywała się rozprawa przeciwko Stanisławowi Biukońskiemu, został napadnięty przez jego żonę, która usiłowała go pobić, a następ nie zagroziła zabójstwem.

Makowski występował przeciwko Biukońskiemu w charakterze świadka oskarżenia.

*

Przy zaułku Dominikańskim 4 usiłowała popełnić samobójstwo przez zatrucie się jodyną 24-letnia Albina Stankiewiczowa. Powodem był zatarg rodzinny. Pogotowie przewiozło Stankiewiczową do szpitala św. Jakuba.

*

Bronisławie Paszkiewiczowej (Tartaki 19) skradziono na jesieni br. z mieszkania złoty zegarek, wartości 90 zł. Onegdaj, gdy p. Paszkiewiczowa znajdowała się w klinice Litewskiej, poznała swój zegarek na ręku Jadwigi Siemaszko (Mickiewicza 34) i wszczęła z nią rozmowę. Dowiedziawszy się o co chodzi Siemaszko zbiegła.

Ka… …czycki 3

Sierżant z Chaco

Godziny niewypowiedzianej nudy podczas owej najdziwniejszej wojny świata, podobnej do tej, jaką pumy i jaguary, staczają z istotami słabszymi od siebie, codziennie o 3-ej nad ranem przy wodopoju, młodzi chłopcy skracali wspomnieniami. Jedyna ich rozrywka Cafe de Beunos Aires w Pasadas wyrastała do poziomu jakiegoś raju na ziemi. Śliczne seniority z Pargwaju były aniołami w tym raju. Nawet niedoszła teściowa, która tak bezceremonialnie po amerykańsku, chciała zaaranżować ich małżeństwo, wydawała się teraz obu wolontariuszom szczytem ideału niewieściego. Przez żołnierzy, spotykanych w okolicy najbliższego źródła wysłali drugi list do konsula argentyńskiego w Asuncjon, ale żadna wiadomość nie nadchodziła. Koledzy rozmaitych narodowości przyjęli wybuchem śmiechu ich nadzieje. List tutaj Kto chce ten wieje w stronę Palcowayo. Komu szczęście dopisze ten w nocy drałuje do Argentyny. Kto ma pecha ten znowu chodzi 12 kilometrów po wodę pod 40 stopniowym słońcem. Ryzyko? No, tylko jedne. Kula w łeb? Wykluczone! Ameryka humanitarna, Ameryka, to nie barbarzyńska i okrutna Europa. Ryzyko dezercji to tylko poprostu śmierć z wycieńczenia, w tym przeklętym drzewobetonie, śmierć, która może złapać człowieka o trzy kroki od źródła.

Najlepsi są do dezercji indianie. Ci węchem czują rzekę? Ale oni ludzie z wielkiego miasta Posadas. Lepiej nie ruszać się z miejsca Przyjdzie czas i oba walczące koncerny angielski i amerykański porozumieją się co do podziału piekła Chaco z jego płynnem złotem.

Chłopcy posłuchali dobrej rady. Tygodnie poczęły płynąć w całej swojej nieprawdopodobnej monotonii. Nie było ani burz, ani chmur na oceanie drapieżnej zieleni. Co drugi dzień wykwitała na niebie maleńka biała chmurka... to spadochron rozwijał się powoli, wyrzucając prowianty z opiekuńczego aeroplanu... krwawili wówczas ręce i stopy, ażeby jaknajprędzej dotrzeć do miejsca opadnięcia posyłki powierznej, zanim nie ubiegną inni.

Potem trzeba było wlec się do źródła po odrobinę, mętnej brudnej wody. Wlekli się, jak dwa psy, zmęczone goniące resztkami sił. Siły poczęły zwykle wypowiadać posłuszeństwo w połowie drogi. Obrzucali się ohydnie przezwiskami, wymawiali sobie nawzajem niewinną wycieczkę do Paragwaju.

Raz omal nie doszło do użycia noża. Posprzeczali się co prawda nie o drobiazg, ale o rzecz niesłychanie ważną... Fred rozbił butelkę, pustą butelkę od wina... jak zabiorą teraz bezcenny skarb? Trzeba będzie drałować tyle kilometrów, ile razy zechce się pić.

Znienawidzili się teraz wzajemnie. Taka ważna rzecz, najważniejsza. Tak ważna w tym klimacie, jak same życie!

Na trzeci dzień po rozbiciu przygodnej manierki, dramat został nieoczekiwanie zakończony. O dwa kilometry przed źródłem chłopcy natknęli się na drut kolczasty. Tym razem był to drut z żelaza...

— Oho, zadrwił jakiś głos z zarośli w dość poprawnym języku hiszpańskim. Caballeros z Paragwaju wybrali się do wodopoju? Co?

— Weźcie nas do niewoli błagał Fred.

— Poco? Mamy dość swoich żołądków w Boliwii.

— To dajcie nam pić!

— Damy, ale radzimy wam szczerze przechadzkę nad Pilcomayo. Poco macie tutaj siedzieć. Armia boliwijska przeszła wczoraj do ataku na całym froncie. A wy skąd, pułk, szarża?

— Jesteśmy argentyńczykami pochodzenia niemieckiego. Czekamy na interwencję naszego konsula.

— Zmobilizowano nas omyłkowo!

— Aha! To co innego.

— Sierżant zwycięskiej armii — okazał się wcale sympatycznym metysem. Fred i August dostali nie tylko wody i butelkę wina boliwijskiego, ale i bezcenny skarb mapę Paragwaju.

— Uważajcie chłopcy, żebyście nie zmylili drogi, będziecie mieli Pilcomayo dopływ Parany. Są tam wprawdzie żmije, ale lepsza żmija, niż słońce. Pójdziecie brzegiem. Za rzeką zaczyna się Argentyna. Straż graniczna pewnie już została zmobilizowana. — Nic wam nie grozi, prócz śmierci!... z pragnienia. A wasze stanowisko daleko stąd?

Ze 12 kilometrów.

Jest tam coś.

— Nic, nasza casitas (chatka) w starym okopie.

— Paragwaje są? Gadajcie prawdę?

— Nie ma. Wszyscy poszli do domu. Ale może ich złapią?

— Może, ale dobrze że teraz nie ma. Więc powiadacie, że jesteście sami. A jak się nazywa ta miejscowość?

— Nie wiemy!

Więc nazwijmy ją przypuśćmy el Fortin de los Alemanos [1])... jutro zajmę wasz fort!... Sądzę, że dostanę krzyż i pensję do końca życia. A wam radzę wiać zaraz? Konserwy macie?

— Trochę!

— Zaraz wam dam! Noce pogodne! Orientują gwiazdy doskonale. Nie traćcie czasu. Z dobrą maczetą można do rzeki Pilcomayo dojść w kilka dni. Dam wam manierki. Nie wybierajcie się później z Argentyny.

— Nie poco?

— Słusznie, ale gdybyście wypadkiem zahaczyli o Boliwię... sierżant Gonzales de la Paz... ulica de Buen m. Amigo l. 1.775... Mieszkam 4.000 metrów nad poziomem morza. Jeżeli serca słabe — nie radzę.

[1]) Fort niemiecki.

(D. c. n.).

KRONIKA

GRUDZIEŃ 18 Niedziela

Dziś: Gracjana B. W.
Jutro: Dariusza, Nemezjusza

Wschód słońca — g. 7 m. 40
Zachód słońca — g. 2 m. 50

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 17.XII. 1938 r.

Ciśnienie 786
Temperatura średnia — 16
Temperatura najniższa — 17
Tempeatura najwyższa — 14
Opad —
Wiatr: północno-wschodni
Tendencja barom.: wzrost
Uwagi: pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Jundziłła (Mickiewicza 33); S-ów Mańkowicza (Piłsudskiego 30); Chróścickiego i Czaplińskiego (Ostrobramska 25); Filemonowicza i Maciejewicza (Wielka 29); Pełkiewicza i Januszkiewicza (Zarzecze 20).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 12); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— **700 zł. za nowozałożone ogrody owocowe.** Magistrat uchwalił wypłacić w roku bieżącym 700 złotych premii za nowozałożone na terenie miasta ogrody owocowe. Suma ta została przyznana 30 osobom, które zasadziły 1617 sztuk drzewek, kosztem 3219 złotych.

— **Stypendia miasta dla uczniów szkół rolniczych.** Zarząd m. Wilna przyznaje corocznie dwa stypendia po 300 złotych każde dla uczniów szkół rolniczych (dzieci mieszkańców Wilna). Termin składania podań o stypendia tegoroczne upływa 31 grudnia r. b. Podania są przyjmowane przez Wydział Gospodarczy Zarządu Miejskiego.

— **Autocysterna będzie oczyszczała trapy uliczne.** Magistrat przewidział w budżecie wodociągów i kanalizacji na rok 1939—40 kwotę w wysokości 15.000 złotych na kupno autocysterny z aparatem do oczyszczania trapów ulicznych. Dotychczas szlam z kanałów był wydobywany przez robotników na ulicę a następnie sprzątany przez dozorców. Było to niepożądane zarówno ze względów estetycznych jak i higienicznych. Autocysterna osad będzie wysysała od razu do zbiornika i wywoziła za miasto.

— **Rozbudowa kanałów i wodociągów.** Magistrat zamierza w roku przyszłym wybudować 1930 metrów bież. kanałów i 2420 metrów bież. rur wodociągowych.

— **Dziś sklepy otwarte od 13 do 18.** Wigilię świąt Bożego Narodzenia sklepy otwarte będą od godziny 13 do 18. W ciągu całego tygodnia do godz. 21 z wyjątkiem dnia 24 bm. w którym, jako w Wigilię świąt Bożego Narodzenia sklepy otwarte będą jedynie do godz. 18-ej.

SKARBOWA

—**Ułatwienia ryczałtowe dla drobnych płatników.** Opracowane zostało przez władze skarbowe rozporządzenie w sprawie wymiaru podatku obrotowego od drobnych płatników na lata 1939 i 1940.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Nauki rekolekcyjne.** 20, 21 i 22 bm o godz. 7 wiecz., w Kaplicy Domu Sodalicyjnego (Zamkowa 8, ostatnie piętro) będą wygłoszone przez ks. superiora J. Sowińskiego C. M. nauki rekolekcyjne dla członków czynnych, wspierających i sympatyków T-wa Św. Wincentego à Paulo. Obecność członków obowiązkowa. Goście (mężczyźni) mile widziani

RÓŻNI

— **Do wiadomości członków Zrzeszenia Wierzycieli Masy Upadłościowej b. Banku T Bunimowicza.** W niedzielę 18 gm. o g. 19 w terminie pierwszym i o g. 20 w drugim odbędzie się w sali „Pasaż" przy ul. Nikodema 6 Walne Zebranie Członków Zrzeszenia. Zaznacza się przy tym, że zgodnie z prawem udział w walnym zebraniu mogą brać ci wierzyciele, którzy są członkami Zrzeszenia, wobec tego wstęp na salę za okazaniem kwitu stwierdzającego uiszczenie składki członkowskiej.

Komitet Organizacyjny.

— **Sprostowanie.** W numerze wczorajszym z dnia 17 bm. mylnie podano, że poranek publiczny uczniów Konserwatorium Muzycznego im. M. Karłowicza w Wilnie odbędzie sie w niedzielę, dnia 18 grudnia w sali Teatru Miejskiego na Pohulance o godz. 2.30 — powinno być o godz. 11.30 co niniejszym prostujemy.

WILEJSKA

— **Stanęła Wilia.** W dniu 15 bm. wieczorem koło Wilenki, wskutek ostatnich mrozów, stanęła Wilia. Pokryła się ona lodem na całej szerokości.

NOWOGRODZKA

— **Sprzedano drukarnię Sejmikową.** Po ostatecznym rozpatrzeniu ofert przez Wydział Powiatowy w Nowogródku, zdecydowano odsprzedać sejmikową drukarnię, największą w wojew. nowogródzkim, dotychczasowemu dzierżawcy Dawidowi Zylbermanowi, za cenę 30.000 zł.

— **Jutro „Barbary".** Doroczny kiermasz który miał się odbyć 17 bm., wskutek świąt żydowskich odbędzie się 19 bm.

— **Brak drzewa.** Z nastaniem zimy, cena drzewa na rynku stale zwyżkuje, szczególnie w ostatnich dniach i drzewa tego w ogóle jest coraz mniej. Za małą wiejską furkę drzewa brzozowego płaci się od 6 do 7 zł. Wobec tego zwiększa się popyt na węgiel. Największym dostawcą węgla w Nowogródku jest Syndykat Rolniczy.

LIDZKA

— **Niemen buduje kaplicę.** W lokalu stacji kolejowej Niemen odbyło się zebranie miejscowych działaczy społecznych w celu utworzenia komitetu budowy kaplicy w Niemnie. Postanowiono rozpocząć akcję zbierania funduszów na budowę kaplicy drewnianej, obliczonej na 500 osób. Właścicielka majątku Sielec, p. Maria Bertin-Deux ofiarowała plac w centrum Niemna, wartości ok. 3.000 zł. Miejscowe społeczeństwo zadeklarowało składki na cel budowy kaplicy. M. in. funkcjonariusze komisariatu P. P. opodatkowali się po 1% od poborów miesięcznych na przeciąg 1 roku. Do komitetu weszli: ks. Zdanowicz — prezes, przod. Wojtan — wiceprezes, i na członków 19 osób z różnych gałęzi pracy.

— **14-letnia dziewczynka wznieciła pożar.** Przy ul. Rajskiej 57 w Lidzie wybuchł pożar, który strawił oborę na szkodę Karola Bohdziuna. Straty 2.000 zł. Ustalono, że 14 letnia Zofia Masiejówna chodziła do obory ze świecą.

— **Zgubiono przyrząd mierniczy na szosie.** W dniu 8 bm. o godz. 17.10 na szosie Lida — Wilno w pobliżu m. Żyrmuny przy wsi Wielkie Sioło zostawiono w skrzynce przyrząd mierniczy (teodolit Nr 32522). Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem: Lida. Powiatowa Komisja Klasyfikacyjna, tel. 194.

BARANOWICKA

— **Zamiast życzeń świątecznych.** Za pośrednictwem naszej Redakcji w Baranowiczach złożyli ofiary, zamiast życzeń świątecznych, na gwiazdkę dla ubogiej dziatwy, Związek Inwalidów Wojennych 5 zł i Józef Birula, sekretarz tegoż związku 5 zł

NIEŚWIESKA

— **Gdzie jest p. Franc.** Niejaki Stanisław Franc, przedstawiciel frimy „Pomoc Rolnicza" w Jagodzinie, wybrał się z misją zaopatrzenia rolników pow. nieświeskiego w tanie i doskonałe narzędzia rolnicze. W ciągu kilku dni sprzedał on kmiotkom wiele narzędzi rolniczych po niesłychanie niskiej cenie. Zaliczki pobrał i... znikł. Obecnie zgłaszają się do policji poszkodowani.

SŁONIMSKA

— **Nowy budżet.** 14 bm. odbyło się zebranie Rady Miejskiej w Słonimie, na którym uchwalono budżet zwyczajny (dodatkowy) w kwocie zł 33.372 oraz nadzwyczajny na sumę zł 305.920. Ogółem dochody i wydatki dodatkowego budżetu na rok bieżący stanowią 339.292 zł. i łącznie z budżetem głównym wynoszą kwotę 723.493 zł.

Z poszczególnych pozycji budżetu nadzwyczajnego wyróżniają się przedsiębiorstwa komunalne, na które asygnowano 200.550 zł oraz dział oświaty — 28.288 zł. Wymienione powyżej kwoty dwóch działów zużyte zostaną na pokrycie wydatków, związanych z uzupełnieniem stanu maszyn elektrowni miejskiej, oraz budowy wodociągów, których sieć w mieście znacznie rozszerzono w r. bież. wreszcie na opłacenie rachunków, związanych z kompletnym wykończeniem dużego gmachu, w którym mieszczą się szkoły powszechne, których budowa zapoczątkowana została w 1929 r.

POLESKA

— **Potajemna gorzelnia.** W kol. Berwa około wsi Swarycewicze u Cyryla Płaszko wykryto potajemną gorzelnię. Na miejscu znaleziono aparat do pędzenia samogonu i 8 litrów gotowego alkoholu.

Dekoracja odznaczonych

W niedzielę dnia 18 grudnia rb. Wojewoda Wileński L. Bociański dokona ceremonii wręczenia odznak Krzyża Zasługi osobom odznaczonym z terenu m. Wilna i powiatów województwa wileńskiego.

Dekoracja odbędzie się w wielkiej sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie o godz. 13.

Lista odznaczonych:

Złotym Krzyżem Zasługi (po raz drugi) — za zasługi w służbie państwowej: inż. Rutkowski Witold Karol. (Po raz pierwszy) — za zasługi na polu pracy społecznej: ks. Zacharzewski Kazimierz, Falkowski Eugeniusz, Ostrowski Władysław. Za zasługi w służbie państwowej: Krukowski Włodzimierz, inż. Przysiecki Ignacy, inż. Topolewicz Czesław. Za zasługi w służbie administracji Lasów Państwowych: Bielic Jerzy, Dankiewicz Wacław, Pliss Borys.

Srebrnym Krzyżem Zasługi (po raz drugi) — za zasługi na polu pracy społecznej: Przegaliński Karol, Rakowski Eugeniusz. (Po raz pierwszy) — za zasługi na polu pracy społecznej: Świętochowska Eliza, Łyszczarczyk Leon, Znajdziłłowski Michał. Za zasługi w służbie państwowej i na polu pracy społecznej: dr Turuto Antoni. Za zasługi w służbie państwowej: Bartoszko Adam, Cholewo Stanisław, Ficher Henryk, Lisowski Włodzimierz, Ostrowski Jan, Saplis Ludwik, Steinhof Władysław, Szczucki Jerzy. Za zasługi w dziedzinie administracji Lasów Państwowych: Gieroim Zygmunt, Kuzia Władysław.

Brązowym Krzyżem Zasługi (po raz pierwszy) — za zasługi w służbie państwowej: Borowik Antoni, Kossowski Józef, Murawska Maria, Zauściński Antoni, Zimnicki Bronisław. Za zasługi na polu pracy w instytucjach Ubezpieczeń Społecznych: Radziszewska Kazimiera. Za zasługi w zakresie pomocy i opieki nad bezrobotnymi: Grzymałło Olgierd. Za zasługi na polu pracy społecznej: Gierczycki Feliks, Januszkiewicz Władysław, Koziarski Jan, Rojewski Franciszek, Sudnikówna Maria, Wierciński Zygmunt. Za zasługi na polu pracy zawodowej i społecznej: Jackiewiczowa Jadwiga, Naumowiczowa Teresa. Za zasługi na polu pracy zawodowej: Kołodziej Franciszek, Motyll Józef, Sienkiewicz Franciszek. Za zasługi na polu podniesienia stanu sanitarno-porządkowego: Gierwiatowski Kleofas, Jakubowski Andrzej, Kościukiewiczowa Tekla, Mikita Piotr, Wasiak Henryk, Zabłocki Józef, Żyźniewski Józef.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE

— **„Mariella".** Dziś, w niedzielę 18 bm o godz. 16 świetna sztuka, Keith Winter „Mariella" w reżyserii dyr. Kielanowskiego W roli tytułowej Walentyna Alexandrowicz Obsadę sztuki tworzą: Łęcka, Szczepańska, Blichowicz, Łodziński, Surzyński. Dekoracje — Jan i Kamila Golusowie. — Ceny popularne.

— **„Sędzia z Zalamei" — Calderona.** Dziś w niedzielę dnia 18 bm. o godz. 20, powtórzenie jednej z najlepszych komedi Calderona de la Barca „Sędzia z Zalamei" w przekładzie Edwarda Porębowicza. Inscenizacja sztuki przygotował dyr. Kielanowski, który zarazem tę sztukę wyreżyserował

— **Uwaga!** — Jednocześnie z premierą „Sędziego z Zalamei" — w dniu 17 grudnia br. została otwarta we foyer Teatru „**Wystawa Młodych Grafików Wileńskich**". Udział biorą: Bobarykówna, Czuryło, Dobrzyński, Fiodorow, Gintyłłówna, Hryniewicki, Januszkiewiczówna, Kortówna, Kosmulski, Kuczyński, Milewska, Rogińska, Rogiński, Romanowicz, Romanowiczowa, Siewruk, Wróblewska, Żukowska; razem 19 autorów 66 prac

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

— **Występy J. Kulczyckiej.** — Dziś odbędą się dwa przedstawienia:

Popołudniu o godz. 4,15 ujrzymy po cenach propagandowych stylową operetkę dworską Goetza „**Adrienne**" z J. Kulczycką, B Halmirską, W. Rychterem.

Wieczorem o godz. 8,15 nowość scen zagranicznych „**Król na jedną noc**" Langa.

Uwaga! W tygodniu przedświątecznym teatr czynny będzie tylko w poniedziałek i wtorek. Widowiska te wypełni operetka kameralna „**Król na jedną noc**".

Teatr dla dzieci. W poniedziałek świąteczny o godz. 12.15 pp. ukaże się po raz pierwszy widowisko okolicznościowe „**Betleem Polskie**" z Jasełkami doby ostatniej.

— **„Król na jedną noc" na walkę z gruźlicą.** 20 grudna 1938 we wtorek odbędzie się przedstawienie w Teatrze „Lutnia" — „Król na jedną noc". Dochód przeznacza się na walkę z gruźlicą w Wilnie.

Przygniótł woźnicę na śmierć

20-letni Augustyn Janczarski, wiozący drzewo przez las koło wsi Górszczyzna gm. iwiejskiej, najechał na większe wzniesienie drogi, wskutek czego wóz przeładowany drzewem przewrócił się i przygniótł Janczarskiego. Ponieważ nikogo w pobliżu nie było, Janczarski nie mógł się wydobyć spod wozu. Po upływie pół godziny woźnica wyzionął ducha.

Magistrat zamierza zakupić obraz Poussena

Magistrat uchwalił zakupić za 1000 zł. obraz olejny „Porwanie Sabinek" — przypisywany Poussenowi — malarzowi z wieku siedemnastego. Obraz ten upiększy wnętrze odrestaurowanego ratusza.

Miejski Komitet Obywatelski Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa z uprzejmą prośbą o łaskawe składanie w biurze Komitetu ul. Ostrobramska Nr 25 — używanego obuwia i odzieży dla bezrobotnych.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 17 grudnia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych:

Żyto I stand. 696 g/l	14.25	14.75
„ II „ 670 „	13.75	14.25
Pszenica I „ 748 „	20—	20.50
„ II „ 726 „	18.5	19.—
Jęczmień I „ 678/673 „ (kasz.)	—	—
„ II „ 649 „ „	15.—	15.50
„ III „ 620,5 „ (past.)	14.50	15.—
Owies I „ 468 „	14.50	15.—
„ II „ 445 „	13.25	14.—
Gryka „ 630 „	17.75	18.25
„ „ 610 „	17.25	17.75
Mąka żytnia gat. I 0—30%	29.75	30.75
„ „ „ I 0—55%	27.—	27.75
„ „ „ II 50—65%	—	—
„ „ razowa do 95%	20.25	21.25
Mąka pszen. gat. I 0—50%	37 —	38.—
„ „ „ I-A 0—65%	36 —	36.75
„ „ „ II 50—60%	30.—	30.75
„ „ „ II-A 50—65%	—	—
„ „ „ III 65—70%	18.75	19.25
„ „ pastewna	15.—	15.50
„ ziemniaczana „Superior"	33.50	34.—
„ „ „Prima"	32 —	32.50
Otręby żytnie przem. stand.	9.50	10.—
Otręby pszen. śred. przem. stand.	10.—	10.50
Wyka	17.—	17.50
Łubin niebieski	9.25	9.75
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.	46.25	47.—
Len trzepany Wołożyn	1580.—	16?0.—
„ „ Horodziej	18?0.—	1930.—
„ „ Traby	1 8?.—	1620.—
„ „ Miory	1280.—	1320.—
Len czesany Horodziej	2160.—	2200.—
Kądziel horodziejska	1560.—	1600.—
Targaniec moczony	650.—	690.—
„ Wołożyn	820.—	860.—

RADIO

NIEDZIELA, 18 grudnia 1938 roku.

7.15 Pieśń poranna. 7.20 Koncert poranny w wyk. Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 8.45 Program na dzisiaj. 8.50 Wiadomości rolnicze. Transmisja do Baranowicz. 9.00 Gra mały zespół mandolinistów „Kaskada". Transm. do Baranowicz. 9.15 Transmisja nabożeństwa z kościoła Św. Krzyża w Warszawie. 11.30 „Nowy gmach Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie" — (zdjęcie dźwiękowe). 11.45 Muzyka w okresie świąt Bożego Narodzenia —felieton. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego. 13.05 „Co się dzieje w Wilnie?" — felieton Mieczysława Limanowskiego. 13.15 Muzyka obiadowa. 14.40 W świecie przyrody: „Sen zimowy zwierząt"— pogadanka Ireny Wołkowickiej. 14.50 Koncert solistów w wyk. W. H. Ledóchowskiej— skrzypce, Zofii Wyleżyńskiej — śpiew. Tr. do Baranowicz. 15.20 Echa przeszłości „Armia polska w czasach Stanisłowowskich" — pogadanka dra W. Arcimowicza. Transm. do Baranowicz. 15.30 Audycja dla wsi. 16.30 Arie operowe w wyk. Sławy Orłowskiej-Czerwińskiej. 17.00 Oryginalny Teatr Wyobraźni: „Małżeństwo doskonałe" — słuchowisko. 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie. 18.25 W przerwie: Chwila Biura Studiów. 19.30 Wieczór świetlicowy w wyk. Zespołu „Uciecha". 20.10 Wileńskie wiadomości sportowe. 20.15 Audycja informacyjna. 21.20 „Kraina uśmiechu" — operetka w 3 aktach Franciszka Lehara. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dnia 19 grudnia 1938 roku

6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.45 Audycja dla najmłodszych w opr. Jadwigi Badowskiej. 9.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Muzyka orkiestrowa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Muzyka obiadowa. 13.30 „Moniuszko" — audycja dla liceów. 14.00 Przerwa. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „O Janku co psom szył buty". 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Recital fortepianowy Ilzy Rodzińskiej. 17.15 „O niektórych właściwościach współczesnej reklamy" —odczyt. 17.30 „Sylwetki lutnistów staropolskich" — audycja. 18.00 Wileńskie wiadomości sportowe. 18.05 Polskie arie operowe w wyk. Kazimierza Hardulaka (tenor) 18.20 Z naszego kraju: „Trzy centra gospodarcze ziem północno-wschodnich" — pog. J. Duchnowskiego. 18.30 „Pills i Tabet" w piosenkach solowych i zespołowych (płyty) 18.50 Międzynarodowy sezon hockeowy rozpoczęty — pog. 19.00 „Na chłopskim weselu" — suita. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Muzyka wokalna. 21.40 Nowości literackie. 22.00 „Z tajemnic ringu bokserskiego" — felieton Adama Ćwiklińskiego. 22.10 Koncert Orkiestry Wileńskiej pod dyr. W. Szczepańskiego 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty 23.05 Zakończenie programu.

Przetarg

Zarząd Miejski w Wilnie ogłasza na dzień 28 grudnia 1938 r. na godz. 10 pisemny nieograniczony przetarg ofertowy na wykonanie inwentarza szkolnego, do nowowybudowanego Gmachu Szkolnego przy ul. Beliny. Techniczne warunki przetargu i ogólne oraz kosztorysy ślepe są do przejrzenia w Kancelarii Wydziału Kultury i Oświaty ul. Dominikańska 2 pokój Nr 3. Oferty należy składać pod tymże adresem (do skrzynki ofertowej) do dnia 20 grudnia rb. do godz. 10 (włącznie do godziny dziesiątej) o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert. Oferty mogą być składane oddzielnie na każdą grupę inwentarza wymienionego w ślepym kosztorysie. Do oferty winien być załączony dowód o wpłaceniu do Kasy Miejskiej wadium w kwocie 5 proc. sumy zaoferowanej oraz nalepiony na ofercie miejski znaczek zaopatrzony w datę i podpis oferenta na sumę zł 2.

Oferty winny odpowiadać przepisom rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa i Samorządów oraz instytucji Prawa Publicznego (Dz. Ust. U. R. P Nr. 13 poz. 92).

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo do zwiększenia lub zmniejszenia wykonania przedmiotów inwentarzowych oraz wyboru oferenta bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyników częściowo lub w ogóle.

Zarząd Miejski m. Wilna

Obwieszczenie

Syndycy Upadłości firmy „Dom Bankowy T. Bunimowicz w Wilnie", powołując się na zamieszczone w Nr 282 z dnia 10 grudnia 1938 r. „Monitora Polskiego" obwieszczenia Sądu Okręgowego w Wilnie o ogłoszeniu w dniu 22 grudnia 1938 r. upadłości powyższej firmy, podają niniejszym do wiadomości wszystkich wierzycieli, iż na pod stawie art. 150 i n. Prawa Upadłościowego należy wierzytelności zgłosić na imię Sędziego-Komisarza wymienionej upadłości w Sądzie Okręgowym w Wilnie (spr. N. U 5/38) w terminie do dnia 10 marca 1939 roku. Zgłoszenie winno być dokonane na piśmie, do którego należy dołączyć w oryginale lub w uwierzytelnionym odpisie dokumenty, usprawiedliwiające wierzytelność.

Syndycy Upadłości
firmy „Dom Bankowy T. Bunimowicz"
w Wilnie.

ze sklepów:
Rynek Drzewny 41
Rynek Kalwaryjski 28
róg 3-go Maja i Kasztanowej
ulica Zarzeczna 19
ulica Imbary 43

Prosimy dla uniknięcia tłoku o robienie zawczasu **zakupów wigilijnych.**

Spółdzielnia Producentów Ryb w Wilnie

SPRZEDAŻ RYB ŻYWYCH i ŚNIĘTYCH

Dziś początek o godz. 2-ej
Najpiękniejszy film sezonu. **Nelson EDDY**
(partner Jeannette Macdonald) w nowym swym sukcesie

ROSALIE

Sala dobrze ogrzana

Kino MARS Dziś wspaniały podwójny program. Początek o godz. 2-ej. **Wznowienie.** 1) Kapitalna polska komedia

Czy Lucyna to dziewczyna

W rolach głównych: **Smosarska, Ćwiklińska, Bodo** i inni

2) **„Maski lorda Blakeney"**

Film osnuty na tle rewolucji francuskiej

KINO ZNICZ Rodziny Kolejowej Wiwulskiego 2

Najsłodsza dziewczynka na świecie **Deanna Durbin** i najsławniejszy dyrygent **Leopold Stokowski** w kapitalnej komedii

„ICH STU I ONA JEDNA"

Nadprogram: DODATKI. Pocz. seans. codz. o g. 4, w święta o 2 pp

OGNISKO Dziś. Fantastyczne dzieje, zaczerpnięte z prawdziwego życia

Nawrócony grzesznik

W rolach głównych: **Edward G. Robinson, Jane Bryan, Allen Jenkis** i inni
Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.

Kino „APOLLO"
w Baranowiczach
Dziś wielki podwójny program:
1) Wstrząsający dram. samotnej stud.
Zawiniłam
2) wspaniały film dżunglowy
Zaginiona dżungla

Kino-Teatr „PAN"
w Baranowiczach
Dziś — wielki film, wielkiego autora, dzieło genialnego Marka Twaina p. t.
PRZYGODY Tomka Sawyera
W roli gł. genialny Tommy KELLY

SKLEP ARTYKUŁÓW RADIOWYCH, ELEKTROTECHNICZN. I ROWERÓW
A. BARTNICKI
Wilno, ul. Wielka 48
poleca: żyrandole, lampy biurowe, żelazka do prasowania, kuchenki i im brykl elektryczne. Sprzęt radiotechniczny i baterie anodowe. Wielki wybór kryształków i głośników do detektora. Komplety żarówek na choinki

Handel i Przemysł

GUSTOWNE KOSZULE, krawaty, bielizna, szlafroki, pidżamy W. NOWICKI, Wielka 30, tel. 30-08. Gotówkowy rabat gwiazdkowy.

WILEŃSKA SPÓŁKA ODZIEŻOWA
firma chrześcijańska
Wilno, Wielka 30, tel. 29-05
Na gwiazdkę: ubrania męskie, damskie, dziecinne. Futra. Ceny niskie.

SKÓRY surowe wszystkie skupujemy. **FUTRA** wszelkie dostarczamy — naprawiamy — modernizujemy, **garbujemy — farbujemy.** Prowincja pocztą. Ilustr. Katalogi 32. str. 25 gr. znaczkami. Przedstawicieli — skupujących—poszukujemy. **Polska Centrala Skór i Futer Sp. z o. o. w Poznaniu,** Focha 27.

Nowootwarta Chrześcijańska
Spółdzielnia Meblowa „OLZA"
z odpowiedzialnością udziałami
Wilno, Bosaczkowa 3—20
poleca wielki wybór mebli własnych warsztatów oraz przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres robót stolarskich i tapicerskich.

PRACA

POSZUKUJĘ 10 wspólników z kapitałem po 3.000 zł. Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego" pod „Praca".

Bloki kasowe

SPECJALNY SYSTEM BLOKÓW KASOWYCH zapewniają kontrolę i skuteczną reklamę
DRUKARNIA H. LESZCZYŃSKI
WARSZAWA, SIENNA 9 • TEL. 20706
Wzory i informacje: Wilno, Jagiellońska 16 m. 19, tel. 22-77.

WINA, W. Osmołowski, Wilno
mają ustaloną renomę wyborowych,
są stare, leżałe, mocne i zdrowe.
Poleca się mieszankę **jagodową** — do nabycia wszędzie.

RADIO „TELEFUNKEN"

Najnowsze superheterodyny bateryjne przystosowane do potrzeb wsi i małych miasteczek — poleca
B. Mitropolitański
Baranowicze, Szeptyckiego 24, tel. 2-60

CASINO Początek o godz. 2-ej. Podwójny program: **Greta GARBO** i **Robert TAYLOR** w wspaniałym sukcesie filmowym **„DAMA KAMELIOWA"**
2) Najpiękniejsza komedia muzyczna **Świat się śmieje** Produkcja „Sowkino" Sala dobrze ogrzana

HELIOS Dziś o 1-tni dzień. Początek o 2-ej **„Żółte cienie"** 2) **TANNHAUESER** w wyk. ork. filh. ameryk.
Następny program: **Film w kolorach naturalnych.** Rekordowa obsada: **Fredric March Carole Lombard** w filmie tysiąca pomysłów i sensacyj **„Szczęśliwie się skończyło"**

Chrześcijańskie kino **ŚWIATOWID** Dziś. Film pełen tragicznych konfliktów i beztroskiego humoru
SZESNASTOLATKA
Na czele rekrd. obsady: **LIL DAGOVER,** Sabine Peters, Karl Schoenbeck i Hans Richter
Początki seansów o godz. 4-ej, w niedziele i święta od godz. 1-ej

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Saw cz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 10 m. 6, tel. 18 68.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MED.
J. Anforowicz-Szczepanowa
choroby skórne, weneryczne, kobiece.
Przyjmuje w godz. 8—9, 12—1 i 4—7.
Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR
Zeldowicz
Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych od godz. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska 28 m. 3, tel. 277.

DR. MEDYCYNY
A. Cymbler
Choroby weneryczne, syfilis, skórne i moczopłciowe
ul. Mickiewicza 12 (róg Tatarskiej), tel. 15.61
Przyjmuje od godz. 8—2 i 5—8.

DOKTÓR
Wolfson
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Wileńska 7, tel. 10.67. Przyjmuje od godz. 10—12 i 5—8 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—? róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

BARANOWICKIE

FIRMA RÓŻNOWSKI i KARAS, Baranowicze, Nowogródzka 2, tel. 141. Poleca najlepszy prezent na gwiazdkę, radioodbiornik „Echo", względnie „Elektrit".

POZNAŃSKI DOM GALANTERII, Baranowicze, Szeptyckiego 31, tel. 248. Praktyczne podarki gwiazdkowe.

WINA, WÓDKI, towary kolonialno-spożywcze. Duży wybór **broni,** amunicji i artykułów sportowych poleca Spółka Chrześcijańska
„EKONOMIA"
Baranowicze, Szeptyckiego 50, tel. 97

MIÓD, SERY, GRZYBY I ZAJĄCE
nabywa w każdej ilości
płacąc najwyższe ceny
Spółka Chrześcijańska
„EKONOMIA"
Baranowicze, Szeptyckiego 50, tel. 97

RÓŻNE

KILKA TYSIĘCY dam do spółki w handlu, w ratach miesięcznych po 100 zł, tylko w Wilnie. Oferty: Wilno, 2. Poste restante, okaziciel dowodu osobistego 594.909.

BOGATE Amerykanki z dolarami. Kilka tysięcy kamienicznych pań z posagiem od 1000—500.000. Niezliczone zastępy panów na różnych stanowiskach poleca Najstarsze Biuro Matrymonialne „GŁOS SERCA" Stanisławów, Słowackiego 20. Podać dane z wymaganiami. Wysyłamy adresy i fotografie.

STARSZA EMERYTKA poszukuje drugiej emerytki dla wspólnego urządzenia się w Wilnie. Oferty kierować pocz. Stasiły, J. Jakubowska.

ZGUBIONO leg. szkolną wyd. na imię Heleny Sańczukówny przez Filję Białoruska Gimnazjum Państwowego im. A. Mickiewicza w Wilnie, unieważnia się.

„NA GWIAZDKĘ"... chcę mieć od Ciebie Maszynę do szycia z firmy „Polski Dom Handlowy KRISCHER, Kraków, Zwierzyniecka 6. Wydz. 13, którą dostaniesz na dogodne spłaty już od zł 150. Zażądaj natychmiast bezpłatnego cennika".

Kupno i sprzedaż

POLICYJNE FUTRO (oficerskie) zupełnie nowe sprzedaje krawiec okazyjnie. Ul. Niemiecka 5 m 27 w podwórzu za drugą bramą.

WYŻŁA niemieckiego (duży, wiek 8 miesięcy) sprzedam za zł 25 z powodu wyjazdu. Ul Kalwaryjska 11—4 (godz. 15—20).

PIANINA, FORTEPIANY okazyjne Blüthner, Becker, Mühlbach, Zejler i in. od zł 250 sprzedaje na dogodnych warunkach **N. KREMER,** ul. Niemiecka 19 (wejście w bramie).

ŁAMACZE kamieni, agregaty oświetleniowe, silniki benzynowe dostarcza okazyjnie inż. Weingrün, Kraków, Grobla 19.

SPRZEDAJĘ SIĘ meble: pokój stołowy i gabinet. Ul. 3 Maja 15—1.

LOKALE

POKÓJ z niekrępującym wejściem ze wszystkimi wygodami, ewentualnie z obiadami, do wynajęcia od 15 grudnia. Oglądać codziennie od 15 do 17 — ulica Jakuba Jasińskiego.

2 pokoje z oddzielnym wejściem, wszelkimi wygodami i używalnością kuchni do wynajęcia — Sawicz 11 m 1.

Stołpeckie

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskiego 8) istnieje od roku 192?. Wkłady oszczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł. K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA w Stołpcach. Plac Kościelny 2 tel. 71 Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, narzędzia rolnicze i galanterię żelazną, artykuły spożywcze, i kolonialne, nasiona zbóż, materiały opałowe i budowlane, meble oraz prowadzi komisową hurtownię soli.
Skupuje: — zboże wszelkich rodzaj oraz trzodę chlewną.

Nieświeskie

ELEKTROWNIA nieświeska chcąc uprzystępnić szerokim masom ludności korzystanie z prądu elektrycznego nie tylko do oświetlania ale przede wszystkim dla potrzeb gospodarczych i domowych wprowadziła za zgodą władz nadzorczych t. zw. taryfę blokową, obniżającą cenę jednostki zużytego prądu do 21 groszy za kilowat-godz. Celem szybkiego wprowadzenia w życie tej przystępnej taryfy — elektrownia w Nieświeżu już sprzedaje na raty po 2 zł miesięcznie, żelazka, kuchenki, grzejniki itp. Ułatwienia te niewątpliwie zachęcą szeroki ogół mieszkańców Nieświeża i Klecka do taniego, bezpiecznego, szybkiego i wygodnego korzystania z prądu elektrowni nieświeskiej.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo - Handlowa z odpow. udziałami w Nieświeżu, tel. 59. działały: w Klecku i Snowie. Zakupuje: wszelkie ziemiopłody — trzodę chlewną — bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolnicze — nawozy sztuczne — artykuły — budowlane.

CHRZEŚCIJAŃSKI BANK LUDOWY w Nieświeżu jest najstarszą instytucją kredytową w powiecie. **Wydaje pożyczki członkom,** przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nieświeskiego w Nieświeżu, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Jan Giedroyć-Juraha — „Warszawianka". Nieśwież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż owoców południowych i delikatesów.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Wileńska 42, tel. 96; Brześć n/B., ul. Pierackiego 11, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Emili Plater 44, Równe—3 Maja 13, Wołkowysk—Brzeska 9/1

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr. drobne 10 gr za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżenie miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i nadesłane kolumnowy 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubryce „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 15.30 i 17 — 20.